

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת האזינו א' תש"פ-פ"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

**חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169**

**קול
ברסלב
212-444-9191**

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876

אימעיל
chizikyomi@gmail.com

1 אכל בשבת אין עירובי עירוב - דלא שרו ליה רבנן למיסתר. נמצא הפסחה -
2 בשבת. אין עירובי עירוב - ולית ליה דרבי שמעון. והא דרבי שמעון בפרק 'כל
3 גנותי. ואין פסחה כבלים' - ואי בעי סתר ליה. הקיש - זב באגרופו על גבי שידה
4 בו. שאם... מפני שהסתיק. וכגון שידה כבוש בלש די ר' אלעאי טמא בגניעה. אי נמי:
5 שהקיש בחיבתו על כבודו. אהל הוא -

6 ולא מקבל טומאה. והסכרא - דטעמא
7 משום אהל ולא אהל הוא. וניסב - אשניו
8 חקוע יפה, ומשקשבו בו ניסב - טמא. ואם
9 כלי היה, הוה שמונהו ותקע או שבד הרבה
10 אשניו ניסב ממתנו - טהור. וקמיני נפי סיפא
11 - דקמייתו דהקיש על גבי שידה. אם הוה א
12 ניסב - טמאן אפילו לרבי נחמיה ורבי
13 שמעון, אלאמ: טעמייהו לאו משום אהל
14 הוא. וזו הכלל ניסב מחמת כחו - שהסתיק
15 את הכלי ואין סוף האהל ממש, ושטח
16 ממשובו מחמת הפסחה העדיה - שנתק
17 ברובו בקרקע. וממתו נייענה דהקיש ניסב
18 הכלי, אף על פי שנתק מן הארץ - טהור.
19 דכח כחו הוא. דרובי עלמא - אפילו לרבי
20 נחמיה, הסתיק ממש מחמת כחו - טמא.
21 ואפילו אהל. פסחה העדיה טהור - אפילו
22 הוא כלי. והוא כבידה מחמת כחו -
23 שהקיש עליהו ממש, ולא נתקן ולא הוסיק
24 אלא רעה. ומהניין - דעירובי מבאי
25 מקמינתו לא דהא כבולו עלמא אי גרול הוא.
26 אהל הוא. ואמאי עירובי עירובי אי קטן
27 אשניו מחוק ארבעים סאה בלח - כלי הוא.
28 ומאי טעמא דרבי אלעאי. קמיר כמתנא -
29 קשור המנועל מברוב. ובני כבינא למיפקיה
30 - דאי הוה מצי למיפקיה בידיה - שפיר
31 דימי אפילו לרבי אלעאי. וזו החתעושים
32 אסורה אלא בכתובה, אבל כחא מלקבל
33 הוא. ושיר. ואמאי מנסבת ביצה (לארבי)
34 דחמתו שכללים מחיו ומפקע דוחקו. ואף
35 על גב דרבא אהל הוא, ואמרין החם
36 שבקרקע אפילו לחתוך - גמיר דרבנן היא.
37 דמיחוי כסותו לא סותר בנין ממש הוא.
38 דהא פתיחה דלת בעלמא הוא. סוף דשבת
39 הוא - לא גזרו עליו כל המעשיות. ואף
40 לצורך חמשושן - ועיקר חמשושן של סבין
41 לא לחתוך הכלים והם, אלא לחם וכשר
42 ואוכלין. והכי פליגי: תנא קמא ליה דרבי
43 נחמיה, הלכך, עירובי עירוב - דפקסי ליה
44 למיתנא. רב אלעאי אומר: אם בעיר אבד -
45 הרי זה עירוב. דבר מדברי ליה מיתוי ליה דרבי
46 קריפתא. אלא כשהיא - אינו עירוב ומדיק
47 מנעול לא מצי, כדריבי נחמיה.
48 מתניתין נתגלגל חוץ לתחום איני עירוב -
49 האלו על שבתו שהוא לן שם עד עירובו
50 יורח אמלטיס אמה. דממה נפשך כל דיכא
51 דקנה שבתא אי ביהווי אין בעירובו - לא
52 מצי למיזל ולמשקיליה. נפל עליו גל -
53 ממש גמברא דרבי מרא וחצנא לפניו.
54 דהויא מלאכה ולא שבות. תרימה ונפמא
55 לא חזיא לא לדידיה ולא לאחריני.
56 שמשחיפה - כרב קנה עירובין בלא משום.
57 ושבת הואיל והותרה הותרה. ספק - אם
58 מבער יום אם משחיפה. הרי זה חפסי נפל

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ושלש מולוקות דברו. ולא דק. דמתניתין
2 איירי ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 חסור' מיהסרא וחיבי קמיני - פריש הקונטרס: ויש
2 אהי' ביום טוב. ופלגי' אי מצי סתר ליה אי לא. וברייאתו כשנמצא בשבת. ופלגי'
3 כדריבי שמעון. והא דתניא בתוספתא (פרק שני) דעירובין: ומודים הבאים לרבי אלעאי בני
4 חצר ובני מרפסת שבו עירובן ותנוטרו. ביניה אף על פי שידועין שאין אומנתא מקומי'
5 שיערבו עירוב. היינו טעמא - בדבריבי
6 חצרות הקילו. ומיהו, טראה דאנמצא פסחה
7 בשבת, קאי דמקרא ומודים הבאים לרבי
8 אלעאי וביום טוב, כי לא נמצא פסחה -
9 אדרבה הבאים הקילו טפי. והוה ליה למעיר
10 אפסחא ומודה רבי אלעאי לחבמוס.
11 כפי' עירובו עירוב - באמצא בשבת, אף על
12 פי שהאחד בין השמות. וקמיני סיפא אם
13 הוה ניסבין טמאן. מוך סיפא לחוד לא מצי
14 למעיר. למצי עירובא רמזתו רעה הוא ופליגי.
15 ליש חילוק בין אהל לכלל, אבל בהיסט - אהל
16 נמי טמא. לכך מיתוי ברייתא רמזתו ערעה נמי
17 אף חילוק בין אהל לכלל. וברייאתו לחוד נמי לא
18 טיא. והוה אמנא דאחאי לא כרבי נחמיה ולא
19 כרבי שמעון, לכהי איתוי סיפא דמיתליהו.
20 ומתניתין' במאי מוקף ליה. ולא בעי
21 לאקמייהו פסחא דאין בנין
22 בכלים, משום דפלותנא דבת סובית הכלל
23 היא בפרק שני דביצה (בבא).

1 להודיעו כחו דרבי יוסי - דאף על גב דאינו בעולם - לא מתסר. להודיעו כחו
2 דרבי מאיר - דאף על גב דינהו בעולם, ויש לומר: העמידנה בןן השמשות על
3 חוקתה, וקודם לכן טורה דיתה - אפילו הכי לא אמרין חוקה לקולא. במופאה
4 המורה - שניטעטא בטומאה המתמטאה וכו'. ותרודה, כגון באב טורמאה, אבל מופאה
5 קלה - דרבנן דהיא, ואינו טומא דברי
6 סופרים לטמאות אדם - כגון אבל חצי פרס
7 אכלין טמאין, והבא ראשו ורובו כי
8 שמשות עשרה דין חן ביציאת השבת.
9 ואפילו מבל - יש לומר בו ספק, כגון ספק
10 טבל בארבעים סאה, שהיה מקוה לפניו
11 ונמצא חסר, ואינו אנו דייקם. אם בשעת
12 טהלה היה שלט ואחר כך דייקם, או לא, וכן
13 שני מקוואות - שאנו בקאים באחד מהן
14 שלט היו בו ארבעים סאה מעולם. ספקו
15 מורה - וסחם משנה רבי מאיר, ורבי יוסי
16 טמא - ולקמן משקין דרבי יוסי ארבי
17 יוסי. תרומין דאורייתא - וספקא דאורייתא
18 לחומרא. אם אינו יכול להבליעו - בפרק
19 "כיצד מעבירין" (גו.ג) דהיא חלה מרוד ורועה
20 לסיים תחומי העיר ולעשות שם סימן, ותמן
21 אין מרדן אלא בחבל של תמיש אמה.
22 הגיע לניא או לנדר משפיע ליה להבליעו,
23 בחבל של תמיש אמה - מבליעו, ואף על
24 פי ששפוע מרבה את הדרך, ואם היה מרוד
25 שפיעו מכאן ועליוהו לעבר השני - יש בו
26 מזה או מאחוס אמות - לא יאכפת לן,
27 הואל ומשפוח אל שפתו אין יותר מתמיש
28 אמה, ואם אינו יכול להבליעו בחבל של
29 תמיש אמה, בוא אמר רבי יוסמאי רבי
30 יאי משום רבי מאיר שמעתי שמקדירין
31 בהרים - לא מבליעו בחבל אחר יותר
32 מתמיש, דהתמן אין מקדירין אלא בחבל של
33 תמיש אמה, ולא מרוד כל מרוד כמות
34 שהוא בחבל של תמיש בקרקע תחבא -
35 דאיכא חומרא טפי, ואם מרוד כמחבלים
36 קטנים של ארבע אמות, והאחרון בו שני יב
37 אדם בשני ראשי החבל, התחתון נתון ראש
38 החבל כנגד לבו, והעליון כנגד מרגלותיו.
39 והשתכח בכל ארבע אמות כשיעור חצי
40 קומת אדם, ולשון מקדירין - כמו נזקבין,
41 דמשוח מרת הדור אילוהו הוא נקוב במקום
42 מעמד רגלי העליון, ונמצא לבו במקום
43 שרגלו עומדת כששוי, ובשפתיו החבל
44 כנגד בעשר מרגלותו - הוה ליה כאילו נתון
45 אותו כנגד לבו בקרקע תחתיו, כדכתיב
46 ומקדירין מבעלת עיניהם -
47 כשבא למרוד הערים שסביבות החלל לידע
48 איהו דאי קרובה מטבול - מרוד את ההרים

1 להודיעו כחו דרבי יוסי. תנא תרומה ונטמאת
2 להודיעו כחו דרבי מאיר. וקבר רבי מאיר ספקא
3 להודיעו! והתנן: תמא שרד למבול, ספק טבל ספק
4 לא טבל, ואפילו טבל, ספק טבל בארבעים סאה ספק
5 לא טבל בארבעים סאה; וכן שני מקוואות, באחת יש
6 בה ארבעים סאה ונכחת אין בה ארבעים סאה, וטבל
7 באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן טבל - ספקו תמא.
8 בפה דברים אמורים - בטומאה וטהרה. אבל בטומאה
9 קלה, כגון שאכל אכלין טמאין ושרתה משקין טמאין,
10 ותבא ראשו ורובו במום שאובין, או שגפלו על ראשו
11 ועל רובו שלשה לוגין מים שאובין, ורד למבול; ספק
12 טבל ספק לא טבל, ואפילו טבל - ספק טבל בארבעים
13 סאה ספק לא טבל בארבעים סאה, וכן שני מקוואות,
14 באחת יש בה ארבעים סאה ואחת אין בה ארבעים
15 סאה, וטבל באחת מהן ואינו יודע באיזה מהן טבל -
16 ספקו טהור. רבי יוסי טמא. קסבר רבי מאיר: תחומין
17 דאורייתא נהנה. וקבר רבי מאיר תחומין דאורייתא!
18 והא תנן: אם אין יכול להבליעו, בוא אמר רבי יוסמאי
19 בר יאי משום רבי מאיר: שמעתי שמקדירין בהרים.
20 ואי סלקא דעתך תחומין דאורייתא - מי מקדירין?
21 והא אמר רב נחמן, אמר רבא בר אבהו: אין מקדירין
22 לא בעיר מקלט ולא בעגלה ערופה - מפני שהן של
23 תורה. לא קשא; הא - דידיה, הא - דרביה, דיקא
24 נמי, דתנינן: "בוא אמר רבי יוסמאי בר יאי משום רבי
25 מאיר שמעתי שמקדירין בהרים" - שמע מינה. ורבי
26 דאורייתא דאורייתא לרבי מאיר; דתנן: יגע באחד
27 בלילה, ואינו יודע אם חי אם מת, ולמחר השבים
28 ומצאו מת, רבי מאיר מטהר ורמיהו בטמאין, שפלי
29 התמאות לפשת מציאתן! אמר רבי רמיהו: משנתנו
30 שהיה עליה שרין כל בין השמשות. אי הכי - ברה
31 לימא רבי יוסי ספק עירוב פשוט! רבה ורב יוסף
32 דאמרי תרין: תבא בשתי ביתי עדים עסקנן, אחת
33 אוקרת: מעבוד יום ונטמאה, ואחת אוקרת: מיששכה.
34 רבא

1 ואת הנאות מנות שאלו, ואף על פי שחש שהיה מרובה את המהר ומרובה את העיר.
2 וכן בתחום עיר שקלה - דימטא לן כל שחש שהיה קולטת כך תחומה קולט. שפתי
3 - רבי מאיר קאמר ליה, ושמעתי איכא לממה: שעתה מרובה, ולדידה לא
4 סברא ליה. נגע באחד - באדם אחד. רבי מאיר פטהר - דאמר: אוקמתא אוקתא
5 ואתמול חי זהה. אלמא: בספקא דאורייתא ויבא חוקה לקולא - אויל רבי מאיר
6 בחר חוקה. ומתניתין נמי, נזיל בחר חוקה, ומעיקרא כי אמר הים - טהור הוא. כל
7 בין השמשות - מתחלתו ועד סופו, ודאי אימניו מעבר יום, ותחלת בין השמשות
8 מעבר שבת הוא. ברא לימא בו' - הוא דאי מבעד יום אנטמי, ומתנתן קונו:
9 מבעד יום אין עירובו עירוב דבר הכל. אחת אוקרת מעבוד יום בו' - ובהא פליגי
10 רבי יוסי סבר: אוקר תרי לבחדי תרי, ואוקר תרומה אוקרת קמיתא. וכו' אגוח - טהורה הוא. רבי מאיר סבר: בין דאיכא בת דנפקא ליה מחוקה, בספקא דאורייתא לא
11 אולין בחר חוקה. אבל בנגוע באחד בלילה, דאין בו מציאתו מחוקתו - מוקמתין ליה כל הלילה בחוקתו, ובתר שעת מציאתו לא אולין, דאיכא למימר השתא הוא דמיית.

12 רבא

1 ספק לא טבל ואפילו טבל בו - דך ספק ספקא נקט משום רבוחא דסיפא, דאפילו הכי
2 בטומאה קלה טהור, ורבינו יצחק בן אבדורם מפריש: דאו או קני, ואפילו טבל -
3 הייא או שטבל, ומרפך בחר הכי: אדרבה, ואינא העמד מקוה על חוקתו ואינא לא חסר.
4 וזאת לא ספק למפרך אספק טבל או טבל אלא: או או קני, ופרך אספק טבל
5 בארבעים סאה ספק לא טבל.

1 (ספיקו טהור) - רבי מאיר ברשות הרבים
2 איירי, כרתינא בתרפסא ומרתה
3 פרק ו: רבי מאיר מטהר שספק טומאה בארבעים
4 דרבים טהור. כל הנטוא בשעת מציאתו -
5 תימה דבריש (בא גו.א) תנן, בית ששאי אומר:
6 כל תמיש דין שעתו, ואפילו הלל וחבמים
7 נטמאין מנת לעת או מקדירה לפקדיה - הייא
8 דוקא לתרומה וקדשים, או לקדש דוקא לחד
9 ליטא - אבל לחילין טהור לכולי עלמא.
10 ואמאי לא אמרין כל הנטוא בשעת מציאתו
11 כי הוא, לא הוה לן לאוקמה אשה על חוקתה
12 ועד: הדיח ממדריני לה אפילו ברשות הדיח,
13 כדמובא בהם בשמעתא קמיתא, והבא מביי
14 אפילו ברות הרבים, כדמובא בחספתא
15 שהבאיהו וכי תימא: דהבא כל מוקמין אוקתיה
16 משום דלא ידבר מבעד יום אם היה חי, כדכתיב
17 סיפא ודכתיב מבעד יום מאיר בראהו ד
18 מבער וב - דאשה כיון נמי דרשכין בה דמיס
19 באינה ברובה דמיא, כדאמרין בנה (א.א),
20 ואומר רבינו יצחק: דכל הנטוא בשעת מציאתו
21 לא הוה אלא לתרומה וקדשים, כמו מעת לעת
22 שגדה, ולפי זה צריך ליטב טהור ורודה, ושם
23 פירש ושתינו נמי דאין ליה דכל הנטוא בשעת
24 מציאתו, והא דמטר מנת לעת אפילו ברשות
25 - הייא משום דחשיב אשה כבדוקה או נמי,
26 משום טהור פירש ורביה, כדאמר הים (גו.ג) ואם
27 תאמר: לרבי מאיר מטהר ברשות הרבים, ואם
28 שאו בדמעת ליה מוטמא אפילו ברשות הרבים,
29 כדאמר בירושלמי ויש לומר: באשה דאיכא
30 ירועתא מנפח - החמיר טפי.
31 אמר רבי ירמיה משעבט כשהיה עליה -
32 ואם תאמר, ומאי קושיא דרבי מאיר
33 ארבי מאיר, דבמתניתין הוא ללא אוקתיה
34 תרומה טהור, לא אשמוס הדשחא?
35 טמאה, אלא משום דאיכא חוקה אחרת כנגדה,
36 ומוקמין לגבא בחוקת שלא עירב, ולקמן נמי
37 דקאמר הייא טמאה דרבי יוסי העמד טמא על
38 חוקתו ואינו טמא טבל במתניתין נמי, ניטא
39 העמד אדם על חוקת חוסם ביתו, ואינא לא
40 עירב, ואי חוקתו דחוקה שלא עירב לא
41 חשב ליה לתלמוד חוקתו - אתי שפיר, ומרוב
42 רשי פירש לקמן: העמד טמא על חוקתו - חוקה
43 לחומרא איכא, ולקולא ליכא אבל במתניתין
44 איכא חוקה לקולא, ואינא לתרומה על חוקתה, ויבא נמי חוקה לחומרא דהעמד אדם על
45 חוקת חוסם ביתו, ויש עירב, ובדברנן אולין לקולא, והכי נמי יש לומר ותימא ליה
46 לשניו אפילו סבר רבי מאיר עירובי תחומין דרבנן, דהשתא לא מצי לשניו הכי משום
47 דמתניתין איכא חוקה לחומרא, דבין דאיכא נמי חוקה לקולא חיי מצי למימר דהיי עירוב
48 דספקא דרבנן בשעת משום הכי מוקמין תחומין בשני ביתי עדים ולא שיק למיטר הכי בין
49 דאיכא בת דנפקא ליה מחוקתה, ורבה ורב יוסף אפרו לשתי דברי רבי ירמיה: ברא לימא
50 רבי יוסי ספק עירוב כשר - הוה מצי למפרך: הוה לימא רבי מאיר רבי ירמיה ויהיה היה
51 חמר נגזל אלא דיעסיפ טפי פריך.

12 רבא

עיובוין. פרק שלישי – בכל מערבין דף רז על עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" קבן רש"י

1 אובר שני לוגין שאני עתיד להפריש תרומה – מן הגמא. הרי הן – בתוכו. ומיחל
 2 – מעשר שני שואה ודאי מיד בלא הפרשה לאחר שקרא עליו שם חזללנו בכל
 3 מקום שהוא על המטה. ושוחה מיד. ולאחר זמן פירש התרומה והמעשר. ואמרין:
 4 הובר הדבר שחוק תרומה ואסרין – קא סלקא דעתך השתא הטעמיהו משום
 5 דקסריא אין ביררה. וזווי – זוגין. בעירוב –

6 בשותפות. אלוה – מן הקנין שירצה. שתי
 7 הפירות יקריב עולות לשתי תשמים ואת קן
 8 האות יקריב שחוק תאנות לשתי תשמים.
 9 וכל שכן אם בא לחלק כל קן פרידה
 10 לעולה ופרידה לתאנות דשפיר דמי. אלמא:
 11 מדיקא אמר שמונתו ליחך קנינך בעירוב –
 12 מכלל שתי ביררה. דאמרין: הובר הדבר
 13 שזו הפרידה שהקריב לשמה של זו שלה
 14 היא. דשם בעלים בניען. דאי אין ביריה –
 15 איכא למימר תאנות ועולה שהקריב לה לא
 16 שלה היו טעא על התרתה. ורקבן אקריב
 17 בשני בעלים קיימא לן בפסחים (ב.ס.)
 18 ובבבאים (ב.א.) דאינו עולה לבעלים וכל שכן
 19 בתאנות שלא לשמה או שלא בעלמיה –
 20 לגמרי מיפסלא. וקביעות שם בעלים אינו
 21 תלוי בבחן. בשותפות – הגשמים בניען. שכל
 22 מי שקריב הבחן לשמה יהא שלה. ואי הכי
 23 מאי למיבא – כיון דמרתת כיון תלוי. קא שמעט לן כדרב הסרא – שאף על פי
 24 שהיה לו קן וקן בפני עצמו. אלא שלקוחים ביהוה. וסלקא דעתך אמנעא על כרחו מכל
 25 קן צריך לעשות תאנות ועולה. ויכל ויכל לעשות מן הקן האחר שתי עולות לשתי
 26 תשמים. ועשת חשני שתי תאנות. דלאו אדעתא דהכי היבניהו. קא משמע לן. בין ולא
 27 אקבעינו בהדיא בשעת לקיחה. לאמר "פרידה זו טעא ופרידה זו עולה" – אפילו
 28 קבעום לאחר לקיחה. ויכל הבחן לעשות כמה שירצה. אין הקנין – של כל מתושר
 29 בפרה. מתפרשות איזו עולה ואיזו תאנות.

1 שני לוגין שאני עתיד להפריש – ואף על גב דעלוי הראיה לא נחשדו על תרומה גזולה.
 2 כדאמרין בסוטה (מ.א.) תוכים אפילו תרומת גזולה אין מפרשיה. ואף על גב דבפרק
 3 "שלשה שאכלו" (ברכות מ.ג.) אמרין דכותאי עשורי מעשרי כרמי. דבבאי דכתיב מותר
 4 והדי – הני מילי לאכול לעצמן. אבל למכור לאחרים – לא מעשרי. דלא רש"י לפני
 5 עור לא חתן משכשול" אלא בפסחיה. ואף על גב
 6 דאינו נחשדו על הגזל – ובכא לא חשביה. וכן
 7 גזל. דהיי ממון שאין לו תובעין. ועוד דכל זמן
 8 לא הופרש אינו דומה שיחא גזל. שעריא לא
 9 נחשדוי מילתא לכחן או ללוה. והדי. דעלוי הראיה
 10 לא נחשדו על הגזל חשדיה על המעשרות. ועוד.
 11 דסמכי אתא דדרשקן בכבא בניענא (פ.ת.ג.)
 12 "עשר תעשר ואבלת" – ולא מוכר.
 13 עשרה מעשר ראשון וששעה מעשר שני –
 14 לא דיקא עשרה וששעה. דאדרי
 15 שהעיר שני לוגין לתרומתה פשוה פלו לחו מאה
 16 נבי טולתה.

17 **מיהל** – פירש הקונטרס: מחלל על מעות
 18 ושוחה מיד בלא הפרשה. ואינו ראיה
 19 דאינו יכול לחלל. ודוקא כפיסא דדך פנתין
 20 נבי דמאי תתני. ומחלל על מעות. משום דקביע
 21 לו מקום – דהיי כמו הפרשה. דקתני התם:
 22 מעשר שני בעצפטו או בדרומו. ובלע שם בין
 23 המשמעות איירי. דברתני בתוספתא וקדש עליו ליהוה. וברמיא ליכול לקבעו עליו מקום
 24 – דספק חשיכה מעשרין את הרמא. אבל בכותים. דודאי לא מעשרי – הוי ודאי. ולחבי
 25 לא קתני נבי תרומים מעשר שני בעצפטו או בדרומו ברייתא על דמאי. ולא קתני נבי רבא
 26 ומחלל על מעות דברתני נבי דמאי. אלא ארומה: כפרית על דמאי. או כמו שפירש רבתי
 27 הם רמיה"ל. כמו מיהל ב"א. פירושו: מזווג. כמו "סבאך מודול בנימי" (ישעיה א.). ואחר
 28 השבט מפרשי מעשר ראשון ושני. דברתני בתוספתא: עשרה הבאין אתיך. תשעה הבאין
 29 אתיך. דכיון שאין יכול לקבעו עליו מקום. לא היה שוחה בלא הפרשה – היה שוחה סמלים
 30 למפרש. **דבר** מאי – משמע דאת ליה רבי דבא מנאי ביריה. ולרבי יהודה גמי קאמו
 31 (בבבאים מ.א.) נבי נחמו על שלא חלקן מוק רבא רבי מנאי ורבי יהודה רבא אסי. דאמי
 32 האחין מחצה וירשין מחצה לקוחות. אלמא: מספקא להו רז לחלק בין רבא. שמברר בריוו מתנה בפרושו. ואומר "שאני עתיד להפריש" להודיא דאחין שחלקן. דאינו מברר בריוו כלום.
 33 וב"מנחה" (בבא קמא ט.ט.) דפריך רבי יוחנן ארורי יוחנן. דבהדיה ודכל המתלקט אית ליה ביריה ובהדיה דאחין שחלקן שמענין דלית ליה ביריה. וחוורו בו התלמוד מבריו מתוך
 34 קושיא זו – הוה מצי לחלק דברפך. אלא דנדיחא ליה למימר לעולם כל תגלקט דברתני במתניתין. ונדיחא ליה למימר לעולם כל תיפרך. דכפריש לעיל. ועוד: דלא מצי לחלק חבי. דהא
 35 רבי יוחנן לית ליה ביריה אפילו חבי ומברר בריש "כל הגט". **רבי** ושי רבי שמעון אסרין – משמע דרבי יוסי לית ליה ביריה. וכן בסמוך. וכל מעשר שני שיש לו בביתו מחולל על
 36 סלע שותלה ביהו מן הבית. קשה להשבעת לרבי כי דאית ליה ביריה בימי אשוחין (גיטין ע.ג.) דחנן. רבי יוסי אומר: גמורשתא ואינא גמורשתא. ורבי יוחנן ורבי יוסיא. אלמא: שי ביריה.
 37 דרבי יודיקין בריש "כל הגט" (שם כ.ה.) לרבינו יצחק. ופירש הקונטרס: התם: אם על גב דתנאי הוא צריך ביריה. כיון דאין בידו ובשעת התנאי שיהי דהוא. והתנאי מתקיים ממילא. ואי לאו
 38 משום ביריה – לא הוי גט. וחבי נמי בשמעתא חשיב ביריה אם בא חכם למורח כו. ואף על גב דמתנה. וכן בריש "כל הגט": והיינו בולעין על מנת שירצה אבא בו. והא דאמר בשמעתין
 39 הרי זה תרומה על זה אם ירדו גשמים כו. – הכי נמי לא הוי תרומה. דפשטא ליה דרביה תרומה – היינו נאמן דאית ליה ביריה קאמו. ולמאן דחלק בין תולה ברעת עצמו ליעת
 40 אחרים – נידחא. אבל למאן דלא חולק – קשה ויהי לומר: דההם גביטין עמנו דהובר לחתבר ברדאי. ורביהו אית ליה ביריה. וחוורו בו התלמוד מבריו מתוך
 41 סלע מן הבית. תימנה למאי דסלקא דעתך ולרבי יהודה לית ליה ביריה. אם כן סבר דאחין שחלקן לקוחות ון ומחזירין זה לזה ביכול כרבי יוחנן. ואם כן לא משכחת דמייתי בבורים אלא
 42 די בר די עד והושע עין נון. ואין ליה אלא קנין פירות. ורבי יהודה אית ליה ב"החובלי" (בבא קמא א.א.) דלאו ככין חתקו עמי גבי דין קום או יומים. ולרבי יוסי נמי לא משכחת. ליה דסבירא
 43 ליה דאין ביריה ויהי עין נון אם יומים מספקא ליה אם קנין פירות ככין חתקו עמי דמי לאו. וכהאי גוונא דייק התלמוד בסוף "ושושלת" (גיטין מ.א.) ויתרין רבתי יצחק דמדין קום או יומים
 44 אין ללמוד בעלמא. דחתם כרבי קא "ספסר רחחתי". ולחבי לא מייתי בשושלת" כי מייתי חיה דרעה אדוזה: אסרין. הקשה הש"ר מקוצי: דהבא משמע אי טעמא דרבינו יצחק משום
 45 בקיעת הנדל ליתא לרזא ממוני מתניתין. ואילו פירק קמא דהולין (ד.ד.) בשמעתין דנסבין הברייתא למישר דרבינו יצחק היא. מייתי דאיו בתי דמיקו טעמא דרבינו יצחק משום בקיעת הנדל.
 46 ושם פירשתי מה שנה אר. ל**והתנאי** רבי יוסי אומר – הוה מצי לשנייה דההם בתולה ברעת אחרים. **לאיזו** שירצה כוון – פירש בקונטרס: אלמא אית ליה ביריה. דאית ליה ליה
 47 ביריה – איכא למימר תאנות שהקריב לא שלה היה אלא לבריהיה ורקבן הקריב בשני בעלים פסול. ואין טראה להוה. דהא מוכח בריש (ב.ב.) דסמנא לשמה קאי אם כן בלא
 48 ביריה אפשר להקריבו כל כספם. וטראה דמוכח דאין אית ביריה איכא למישר כל קן רחל הקריב למעלה וכל קן לאה הקריב למטה והקריב עולה למטה ותאנות למעלה. **בשותפתו** פירש
 49 הקונטרס: שחוקה תשמים שכל שקריב לשמה איה שלה. וקשה לפירושו: דהיינו ביריה גמורה שותלה ברעת הבוקן. שאותו שיעשה יתברר שואה שלה. דכיון שנתערבו הקנין. אי אפשר
 50 ללל בלא ביריה. ודאי לרבינו יצחק לפי: בשותפתו דשבעת בשעת לקיחה: זה היה שלי זה היה שלה וזה היה שלי זה היה שלה. ויתרין קא משמע לן. מתקט
 51 וקן זה לזו. ותנאי שלא נתערבו הקנין אלא המעטה. ופריך: אי הכי. מאי למימרא: רבין שלא נתערבו הקנין פשיטא דשריא. ומשני: מרז דתימא דגמורו התנו אטו לא התנו. דכיון שנתנוין
 52 הדומים בעירוב וקחו עין נון הקנין בעירוב – ואו אי אפשר בלא ביריה. מקבעת עין ורל גורנין. וברכר חסדא רש"י. פירושו: וקא משמע לן נמי כדרב חסדא. ויתרין קא משמע לן. מתקט
 53 שתי נשים וכל נקט באשה אחת – מעירוב – ועל דאית תאנות לאשמעתי עליו אטו לא התנו. ואי לא תאנות לאשמעתי נמי כדרב חסדא אלא לית ליה למנאי ליהוה איהוה יקריב עולה
 54 ולמאנה שירצה יקריב. וטאה דאין חזק צריך להוכייר עולה ותאנות אלא יקריב של לאה ללוא. ושל רחל לרחל.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

אלא לריבא אלא אדא – וקא שמענן על דלא גזרינן אטו היבא דאיבא תרתי או תלת.
מאן האי גתא דאפילו ברבנן לית ליה ברייה – הי מיני למימר רבי יוסי דאנודה של
ירק היא, דהו מדרבנן, ושטנא כיון דעיקר מעשרן מן התורה חשבו ליה בדאורייתא
דברייתיה ליעל (עירובין בלא). בני רבא טעמי אהמנא.

אלא אפרו – כלא אפרו חא אשבתו נתא

דברבנן לית ליה ברייה – רבנן דרבי
שמעון, אלא דבעי לאמוכוו בהדיא שם תהא.
ולכהי מוכח דגמעינן על למימר וליכר
קאמר רבא, ומיהו, לפי הו לא אתי שפיר את
דקאמר בסמוך, קסבר נאן דלית ליה ברייה לא
שנא דברבנן לא שנא בדאורייתא. **קסבר רב**
יוסף, ואם תהאן רובא דבאב מסיק רב יוסף אפרו חא
שמעון אן ברייה, ובריש 'כל הגני' (גיטין ב'ה).
אית ליה ברייה, וזו הדיני בובלי' על מנת
סריעה חאבו ויש לומר: דרב יוסף מלחק לן
תולה ברעה עצמו לתולה ברעה אחריש, כרב
משרישיא דהתם, ורבא דלא מלחק התם – מסיק
הבא דלרבי שמעון יש ברייה, ותעמא דאסר –
משום דבעינן ראשת ששיריה ניבין.

אלא מעתה הוה לפנינו שני רמונים – ואם

האמר, ולפירוש רבי נמי אי הוה טעמא
משום דאין ברייה ויש לומר: דאי טעמא
דאין ברייה הוא – אין תמי, דהואי כיון דאין
ברייה הוה בני רלא היא תרומה, אבל אי
משמענא דבעינן ראשת ששיריה ניבין – חא
בני רלמינן מונחין לא הוה ראשת, ודאי הוה
רמונים לא סתברא שפיר אלא טעמא, ומיהו, אי
אמר התם דאי טעמא דראשית – הוה בני נתי
אין רלמינן בני רמונים, ולא סתברא כדלמינן ביה.
והא דמייתי מתרומת חברי בתוכו, רבי שמעון
אומר קריא, אם לומר דלא עדי דאיבא סביבו,
הוה בני רלמינן לא טעמא דאין ברייה.
ומדברינו יצוק מפרשי: דאי טעמא דרבי שמעון
משום דאין ברייה – אתי שפיר, דהואי היתה
אתה מן תרומה ומותר ביה לאכלן ואף על גב
דאין ברייה, דהו מיניהו דהו אית, אבל
אטעמא דראשית – פריך שפיר, הוה בני רלא
הוה כלל תרומה, והיה כיון אסור לאכלן, וכן
בדיהא היתומה, דהוה בתוכו קרא, שם, לפתו מצי
אכיל לכל מה שבתוך חברי אף על גב דאין
ברייה, **ולמאן** דסליק איתעין מעיקרא
דבעי ראשת ששיריה ניבין – הוה בני נתי
אמרץ למיטרא ולטעמא דברייה.

א

32
33
34
35
36
37
38
39

שנא בדרבנן – לית ליה, רבא אמר: שאני תהם, דבעינן ראשת ששיריה ניבין, אמר ליה אביי:
אלא מעתה, הוה לפנינו שני רמונים של טבל, ואמר: אם ירדו גשמים היום – והא זה תהויבא
על הוה, ואם לא ירדו גשמים היום – והא זה תהויבא על הוה, הכי נמי, בין ירדו בין לא ירדו
דאין בדרבנן כלום? וכי תימא הכי נמי – והתנן: תרומת הכרי תהא ומעשרותיו בתוכו, ותרומתו
מעשרה וזה בתוכו, רבי שמעון אומר: קרא תהם! שאני תהם דאיבא סביבו, ואי בעית אמיא
דרבנתי מעמא: אפרו לו רבי מאיר: אי אתה מודה שנא יבקע הנוד ונמצא זה שותה כמלים
למפרע? אמר ליה: הוה דסליק איתעין מעיקרא דבעינן ראשת ששיריה ניבין,
מאי קאמרי ליה? הכי בפקעני ליה: לדין – בעינן ראשת ששיריה ניבין, לדין

אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן, ואפתה, סבר

רבי יוסי אין בפריה? והתניא: עם הארץ שאמר להביר
"קחי לי אנודה אחת של ירק או גלוסקא אחת" – אינו
צריך לעשר, דברי רבי יוסי, והכמים ואומרים: צריך
לעשר! אפרו, תא שמעי: האומר "מעשר שיש לי בבית
מוחלל על סלע שתעלה בדי מן הכיס", רבי יוסי אומר:
מוחלל! אפרו, אמא: רבי יוסי אומר: לא חילל, ומאי
חיות דאפקת תרתי תניא, דקתני סיפא: ומודה רבמי
תרתיה לא ודאי אפיבא תניא, אפרו: ומודה רבמי
יוסי באומר "מעשר שיש לי בתוך ביתי והא מוחלל על
סלע חדשה שתעלה בדי מן הכיס" – שחילל, מקאמרי
הבא שחילל – מכלל דהתם לא חילל, האי סלע חדשה
הכי דמי? אי דאיבא תרתי תלת, דיש ברייה – הינו
קמייתא! אלא דליבא אלא תרא – מאי תעלה? אידי
דתיני רישא "תעלה" תניא סיפא נמי "תעלה", אמר ליה
רבא לרב נחמן: מאן האי תנא דאפילו בדרבנן לית ליה
ברייה? תניא, אמר להמשה: תריני מערב על איזה
מקום שארצה, רציתי – ילקח, לא רציתי – ילקח, רצה
מבעודו יום – עירובו עירוב, משחשבה – אין עירובו
עירוב, אישתק ולא אמר ליה ולא מידי, ולימא ליה: תנא
דבי אי הוה! אי שמעי ליה, רב יוסף אמר: תנאי שקלת
מעמקא?! תנאי היא, דתניא: תריני מערב לשבות של
כל השנה, רציתי – אלקח, לא רציתי – לא אלקח, רצה
מבעודו יום – עירובו עירוב, משחשבה; רבי שמעון
אומר: עירובו עירוב, והכמים ואומרים אין עירובו עירוב.
והא שמעינן לרבי שמעון דלית ליה ברייה, קשיא דרבי
שמעון אדרבי שמעון! אלא אפרו, מאי קשיא? ולימא,
כי לית ליה ליה לרבי שמעון ברייה – בדאורייתא, אבל
בדרבנן – לית ליה! קסבר רב יוסף: מאן דאית ליה
ברייה? – לא שנא בדאורייתא, לא שנא בדרבנן – אית
לוה, ומאן דלית ליה ברייה – לא שנא בדאורייתא, ולא

א

אלא הלכתא דעלמא נקט, כלומר: אם באה לרדוש רביסא אליבא דרבי שמעון – אתה דורש על אחד שהו לפנינו שני רמונים כן. או: ברבינו כלום – הואיל ובשעת
קריאת השם אין כוון תרומה אלא שיריה לאחר נתי. ובתוכו – ואמר: אם ירדו גשמים היום – והא זה תהויבא
ומעשרה את לחתי סביבו, ותרומת מעשר בתוכו – מלאת אחריתי הוא, כלומר: או אם היה כרי של מעשר, ואמר תהוה מעשר שלו בתוכו – קרא שם ועד.
עשי, אם אכל ממנו לא היה בו אלא אפרו של טבל, ומעתה אם אכלו – לוקח עליו משום תרומה מעשר משרש שן וחול לירושלים, ואם ניטמא אבול – חייב משום
אוכל תרומה טונטואה, **ודאיב סביבו** – שיריה ניבוס דאדוה 'בתוך קאמרו, ואביעתי איםא – רבי שמעון את ליה ברייה, ונבין ין דקאסר – לאו משום דקסבר אין
ברייה, דאין בדרבנתי טעמא: שמוא יבקע הנוד קודם שפירשי הימנא, ונמצא שחלקו טבל' למפרע, דבשלמא כי מפרשי לה לארעו – איבא למיטרא דן דמטא השתא חלק
(בזק) יש ברייה, ומעיקרא בתוך הנוד איבא הוה ראשת ששיריה ניבא, שחלקו טבל' ביקע הנוד ולא איתר' לא תרומה מיניה – מאי יש ברייה איבא למימא? א

א

אלא הלכתא דעלמא נקט, כלומר: אם באה לרדוש רביסא אליבא דרבי שמעון – אתה דורש על אחד שהו לפנינו שני רמונים כן. או: ברבינו כלום – הואיל ובשעת
קריאת השם אין כוון תרומה אלא שיריה לאחר נתי. ובתוכו – ואמר: אם ירדו גשמים היום – והא זה תהויבא
ומעשרה את לחתי סביבו, ותרומת מעשר בתוכו – מלאת אחריתי הוא, כלומר: או אם היה כרי של מעשר, ואמר תהוה מעשר שלו בתוכו – קרא שם ועד.
עשי, אם אכל ממנו לא היה בו אלא אפרו של טבל, ומעתה אם אכלו – לוקח עליו משום תרומה מעשר משרש שן וחול לירושלים, ואם ניטמא אבול – חייב משום
אוכל תרומה טונטואה, **ודאיב סביבו** – שיריה ניבוס דאדוה 'בתוך קאמרו, ואביעתי איםא – רבי שמעון את ליה ברייה, ונבין ין דקאסר – לאו משום דקסבר אין
ברייה, דאין בדרבנתי טעמא: שמוא יבקע הנוד קודם שפירשי הימנא, ונמצא שחלקו טבל' למפרע, דבשלמא כי מפרשי לה לארעו – איבא למיטרא דן דמטא השתא חלק
(בזק) יש ברייה, ומעיקרא בתוך הנוד איבא הוה ראשת ששיריה ניבא, שחלקו טבל' ביקע הנוד ולא איתר' לא תרומה מיניה – מאי יש ברייה איבא למימא? א

א

אלא אי בלקיחת בעלים – שאמר בשעת קריאתו, או אני רשע או לאטאת.
או בעשיית כהן – אבל אם לקחום סתם, ואורז כן קרא עליהו שם – אין השם חל
עליהו, וכול הבנה לענותו, וקרא דרש רב חסדא בסדר יומא: 'ולקחה שתי תרומים
או שני בני יונה אחד לעולה ואחד לתאטא, וכתוב גבי כהן: 'לעולה בכהן את האדור
לשמה האדור עולה, ואנשה אתי אף שם השם'
ותאטא חל עליהו אלא בלקיחה או בעשייה.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64

א

קסא עירובין. פרק שלישי – בכל מערבין דף רח עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספת

1 **א** אתה מודה שמא יבקע הנד – תימה להנדה ומפרשי טעמיהו משום דאין בריחה, או
2 משום ראשית בו – כיון דקפני ספא אי אתה מודה שמא יבקע הנד, מנא ליה ולא
3 הדר טעמא משום מהו שיש לומר: דיעה היתומא שאין הו עיקר טעמא. ואף על פי שיש עצמן
4 לא הוי חשיבין הו הטעם ועל כן בראשית וימא אריכא נינהו, אלא
5 שתי קדושות, ולכל חד וימא אית ליה חויה

6 **א** אתה מודה שמא יבקע הנד, ומנא שותה מביילם
7 **למפרע?** אמר ר' לון: **לכשיבקעו משנה רבי אליעזר**
8 **ואמר:** יום טוב הקמוץ לשבת, בין מלפניה בין
9 **מלאחריה** - מערב אדם שני עירובין, ואמר: עירובי
10 **בראשון למורת,** ובשני למערב. בראשון למערב ובשני
11 **למורת,** עירובי בראשון, ובשני פגני עירי, עירובי בשני,
12 **ובראשון פגני עירי.** והקמוס אמריים: או מערב לרוח
13 אהת, או אינו מערב כל עיקר. או מערב לשני ימים,
14 או אינו מערב כל עיקר. **ביד עישות מוליב בראשון**
15 **ומחשיך עליו, ונטולו וכא לו.** בשני מחשיך עליו ואוכלו
16 **וכא לו, ומנא משתפר בהליכתו ומשתפר בעירובו.**

17 **נאכל בראשון - עירובו לראשון ואין עירובו לשני.**
18 **אמר ר' לון רבי אליעזר:** מודים איתם לי שהן שתי
19 קדושות. **נמרא לרוח אחת מאי ניהו - לשני ימים,**
20 **לשני ימים מאי ניהו - לרוח אחת, היינו קפניתיא!**
21 **הכי קאמרי ליה רבנן לרבי אליעזר:** אי אתה מודה
22 **שאין מערבין ליום אחד היצו לצפון היצו לדרום אמר**
23 **ר' לון:** אבל בשם שאין מערבין ליום אחד היצו לדרום
24 **היצו לצפון - קד שן מערבין לשני ימים, ויום אחד**
25 **למורת ויום אחד למערב.** ורבי אליעזר: תתם - קדושה
26 אחת, תבא שתי קדושות. **אמר ר' לון רבי אליעזר:** אי
27 **אתם מודים שאם עירב בגריליו ביום ראשון - מערב**
28 **בגריליו ביום שני, נאכל עירובו ביום ראשון - אין**
29 **יצא עליו ביום שני.** אמרו לו: אבל הא לאי שתי
30 קדושות הן. **ורבנן:** ספקא מספקא להו, והבא להומרא
31 **והבא להומרא.** אמרו לו **לרבי אליעזר:** אי אתה מודה
32 **שאין מערבין בתחילה מיום טוב לשבת? אמר ר' לון:**
33 **אבל הא לאי קדושה אחת היא.** ורבי אליעזר: תתם
34 **משום התנה.** תני רבנן: עירב בגריליו ביום ראשון -
35 **מערב בגריליו ביום שני.** נאכל עירובו ביום ראשון -
36 **אין יוצא עליו ביום שני, דרבי רבי.** ויהא אמרי:

37 **היי**
38 **ברפא יאלו ערבין** (פסחים מ"ג). משום הויאל ומקלע ליה ארוחין. אם תאמר והדיכי בני
39 ביאלו ערבין (שם) ליתמי דרבי אליעזר לית ליה דרואל" – אם כן לדידיה איא אופין
40 מיום טוב לשבת ואם אתה לא שייך אית ליה בראשיתו וכן בשבתותו וכן שבת דרואל דרבי
41 עברין דאסו למיקמי שביטה בשבוא, ואו לא עירבין לטעמא דהבנה כפרשיתי. ועירובי
42 הצרות נמי נכר היא דרואל עברין מערבין לרבי אליעזר מיום טוב לשבת. כיון דלית
43 ליה הבנה. אם תאמר הא אבתי מוכח פרק ביצה (ד"א) דאית ליה לרבי אליעזר
44 הבנה. גבי ביצה שולדה בשבת דקאמר רבי אליעזר: עירין הוא מולקת. כתיב שמא
45 אומרים חיבאל ביום טוב ובית הולל אמריים לא חיבאל ויש לומר: דרבי אליעזר כרס כבית
46 שמא, דשמתי הוא. ועד דתינתא פרק קמא רביעה (שם) דרבי אליעזר אומר חיבאל הוא
47 ואתה. ורבינו יצחק בן אבדון אמר: דלא שייך הבנה באפיה ובשולו. דאין זה אלא חיקין
48 בעלמא שמתוק המאכל, ולא שייך הבנה אלא לענין ביצה ועירוב, שהוא דבר חדש.
49 **אמר**

1 **משנה אדם שני עירובין – אם היה עריך יום ראשון לילך לבאן, ויום שני**
2 **לילך לבאן,** יכול לערב למורת ולמערב ערב יום טוב הראשון. ואמר עירובי – של
3 מותר יקנה לו היום לצורך מחר, ועירובי של מערב יקנה לו בלב השמשות ולמחר
4 לצורך יום שני. דקסבר רבי אליעזר: שיש ויום טוב לא כדו יומא אריכא נינהו, אלא
5 שתי קדושות, ולכל חד וימא אית ליה חויה

6 שביטה, ובכל חדא מיקנא ליה שביטה
7 לאוהי דז שריה. ובין השמש עירובו
8 לדידיה הוא קמא, ולא ליום שני. קמא
9 בראשון ובשני כבני עירי בו – כלומר: ואם
10 לא היה רוצה לילך אלא באחד מן הצדדים
11 ביום ראשון, ובשני אצור צריך לוח מתחמומו לא
12 לכאן ולא לבאן, ואינו רוצה להספיד לא
13 אלפים של תחמומו מכאן ולא אלפים של
14 תחמומו מכאן – עירב עירוב אחד לציפ שהוא
15 רוצה לילך בו יום הראשון. ואמר: עירובי זה
16 יקנה לי לצורך מחר, ובשני הריני כבני עירי
17 שלא עירבתי. או אם היה צריך לילך בשני ולא
18 בראשון, יאמר עירובי זה יקנה לי בן
19 השמשות של מחר. ובראשון יאמר כבני
20 עירי. או מערב לרוח אחת – לצורך שני
21 ימים. או אינו מערב כל עיקר – אפילו לצד
22 אחד, ולרוח באחד מן הימים כבני עירי. או
23 מערב לשני ימים – ובגמרא פריך: הינו
24 לרוח אחת. מוליב – השלח. בראשון –
25 ערב יום טוב שלפני השבת. ומחשיך עליו –
26 עד שיקנה העירוב. ונטולו וכא לו – שמא
27 יאבד, ושוב יאן לו עירוב בשני. בוקתינא נאכל
28 עירובו בראשון וכו' הוחר ומוליב בשני כו'.
29 **משתפר בתחילתו – כלומר:** קנה לו הליכה
30 ליום מחר. ומשתפר בעירובו – שאוכלו
31 ימים ויום טוב אחת שבת אלא אפשר כבני –
32 מוליב בראשון, וזוהו והולך שני בשני
33 לראות אם קיים עירובו, ומחשיך עליו, ואם
34 רצה – נאכלנו אחריו. כן מודים איתם לי שכן
35 שתי קדושות – אקמרייתו עירוב לשני
36 דאי קדושה אחת – זוהי ליה כדו יומא
37 אריכא ויקנה בין השמשות של ראשון
38 לטנדוק, ובין דשמתי קדושה לא – יכול לערב
39 נמי לשתי וצרות וצרות! **לרוח אחת –**
40 דקפני מתניחין. מאי ניהו – פשיטא דלשני
41 ימים קאמר. ביהויה – לשני הימים –
42 דקפני. מאי ניהו – פשיטא לי דלרוח אחת
43 קאמר. ואם כן תרתי למה ליה הינו קמיתא.
44 **אי אתה מודה ביום אחד – נמערב לרוח**
45 אחת, או אינו מערב כל עיקר. לשני ימים נמי,
46 או מערב ביום ליום אחד או אינו מערב כל
47 עיקר. אבל – אמנתו. מנא יצא עליו לרוח אחת (זו). שאם עירב

48 בגריליו – שלא היה לו פת לשגור על ידי שילוח ולערב הולך חוץ בעצמו ושב לסוף
49 אלפים אמה עד שיקשה עליו היום, וקנה שביטה חוץ ולן בביתו. מנא בגריליו
50 – עריך לערב בגריליו אף בשני, ואינו יכול לצאת בשני חוץ לתחום על ידי קנייה
51 האשונה. או אם נאכל עירוב המערב פתא ובשני עירובי ביום ראשון לאחר שקנה
52 העירוב, אין אתם מודים לי שאני יוצא עליו עירובי קנייה. הא לאיי –
53 רבי אליעזר קאמר ליה, וקאמר: היא אף לרביהים שתי קדושות הם. ולא גרסין
54 לאיי אפניו מופני, דאנו דורשי לא ספק ולא גזרה שיה. דבבלי תלמוד ידן
55 תרגום של "לאיי". והבן מספקא ליה – שבת ביום טוב, אי קדושה אחת נינהו אי
56 שתי קדושות. וקניו ולא לחומרא – דאין יכול לערב לשני רוחות. דלמא דרבי
57 קדושה היא. והבא לחומרא – דאי נאכל בראשון דאין עירוב לשני, דלמא שתי
58 קדושות הן. אי אתה מודה שאין מערבין בתחילה מיום טוב לשבת – אם לא עירב
59 בין השמשות של ערב יום טוב, ומקרבין לראשון יבול לערב. אמאי עירובי יבול לערב
60 בחצי היום, אם לא עירב בין השמשות. משום הבנה – שמכך מיום טוב לשבת, ולא משום טעמא דחי יומא. אין יוצא עליו בשני – והרי הוא כבני עירי. ודראי שתי
61 קדושות הן, ואין עליו חשש ספק.

1 לית הלכתא כרב אחא בר יעקב – פירש רשיי ולא איפרש. ורבינו תנאל פירש: בדפרק
2 'תולין' (שבת קל"טא) בני בשתא פריך. וליכתי ליעקב אישראל, ומשני: הילטא אתי
3 למסרך, וקסי לן דרב אחא בר יעקב הקשה אותה קשיא.

4 **דלמא** אתי למסרך – אומר רבינו שמואל: וקא בני זמן שחא בעית חישתין דלמא אתי
5 למסרך. אבא גא ארבע ברי מילה

6 בתשעה באב או ביום הכפורים, דלא הוי אלא
7 אקריא בעמלא – לא חישינן דלמא אתי
8 למסרך. ומעשה היה בחופה בעשרה בשבת נתנו
9 הכוס ליתעוט השחית. ומעשה היה בחברת מילה
10 ברבינו יעקב בר יקר שחל עשרה באב באחד
11 בשבת, ודא היה אב בית דין, וצה להחפיל
12 מנחה גדולה. ורובא אבאלי מפני שיום טוב שלחן
13 היה, כדכתיב: "שש אבני כ"ר". והאי דלא
14 מברכין "שהחיית" – משום צערא דיעקא. חוס'
15 שא"ן.

16 **ומקיים בשל שבת**, ואומר קדושת היום באמצע. רבן שמעון בן גמליאל ורבי יעשעאל בנו
של רבי יוחנן בן ברוקה אומרים: כל מקום שזקוק לשבע – מתחיל בשל שבת, ומקיים
בשל שבת, ואומר קדושת היום באמצע. מאי הוה עילה? אמר רבי חסדא: ופרון אהר עולה
לו לְכָאן וּלְכָאן, וכן אמר רבה: ופרון אהר עולה לו לְכָאן וּלְכָאן. ואמר רבה: כי הוינא בי
רב הונא, איבעיא לן: מהו לומר זמן בראש השנה וביום הכפורים? פון דמנמן לזמן אחי
אמינא, או דילמא: פון דלא אקורו רגלים – לא אמינא? לא הוה בדידה. כי אתאי בי
רב יהודה, אמר: אגא אקרא חתמא נמי אמינא זמן. אמר ליה: רשות לא קא מיבעיא לך,
כי קא מיבעיא לי – חובה מאי? אמר ליה: רב ושמאל דאמרי תרווייהו אין אומר זמן
אלא בשל רגלים. מתיבי: "מתחיל לשבעה וגם לשמונה", רבי אליעזר אומר: שבעה –
אילו שבעה ימי בראשית, שמונה – אילו שמונה ימי חתן. וכשתא אומר זמן – לרבות עצרת וראש
שבעה יום פסח, שמונה – אילו שמונה ימי חתן. לרבות. הכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך לזמן
השנה ויום הכפורים סמי לאו לזמן? לא. לרבות. הכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך לזמן
זמן כל שבעה מי אכא? הא לא קשיא, דאי לא מברך האידנא – מברך למחר וליום
אחרא. מכל מקום ענינן פוס? לימא מסייע ליה לרב נחמן, דאמר רב נחמן: זמן אומר
אפילו בשוק. הא לא קשיא – דאינקלע ליה פוס. התינת עצרת וראש השנה, יום הכפורים
הכי עבדי? או מברך עליה ושתי ליה – פון דאמר זמן קבליה עליה, ואמר ליה. דהאמר
ליה רב ירמיה בר אבא לרב: מי בריתך? ואמר ליה: אין, בריתך. לברוך עליה ולתיבה –
מברך צורך שמיטתן? ליתביה לזנאק – לית הלכתא כרב אחא, דילמא אתי למסרך. מאי
הוי עילה? שדרה רבן לרב ירמיה בר אבא קמה רב חסדא במעלי יומא דריש שתא, אמרו
ליה: זיל חוי יהי עבדי ערבא, הא איתא לך. כי חויה רבן ליה: דליתיה לרביה, רפסא
ליה ברובמיה. ותיבת ליה פסא דתמא, חתא ואמר זמן. והלכתא: אומר זמן בראש השנה
וביום הכפורים. והלכתא: זמן אומר אפילו בשוק. ואמר רבה, כי הוינן בי רב הונא איבעיא
לך: בר בי רב התיב תפענתיא במעלי שבתא, מהו לאשלומי? לא הוה בדידה. אתאי לקמיה
רבן יהודה ולא הוה בדידה. אמר רבא: נתיייה אגן. דתיניא: תשעה באב שחל להיות בשבת,

1 **אמר רבי יודא** – ועולם צורך לחוכרי. ומיהו, לבית שמאי ברכה באינו לפרש השנה
2 חדש לא בעי. ולא משום דברון דראש השנה עולה לו, דמשמע דבני דראש השנה
3 הוא היינו ראש חדש. דאי הוה נמי שבת וראש חדש ולא ראש השנה – לא בעי
4 ליה ברכה בפני עצמה, אלא חותם: מרדש השבת וישראל וראשי חודשים". והלכך,
5 בראש השנה נמי חותם: מרדש השנה וישראל ויום

6 החזקין וראשי חודשים". ואף על גב דבשבת
7 – ראש השנה עני לכל חד ברכה בפני עצמה
8 – ויש חדש מודו, דמתוך שכולל ברכתו
9 בתוך ברכת היום שחרית וערבית, ואפילו
10 בשאר שבתות. ודא הוא דאי אפילו לבית
11 שמאי פשיטא לן. ורובא ליה לכל חד ברכה
12 לעצמה. דהא יא היה מיקלע בחול אין לו
13 ברכה שחרית וערבית. אלא אומר "עלה
14 ורבא" בעבודה. והלכך, כי מיקלע בשבת,
15 אפילו למאן דאמר לקמן דבשבת לא
16 מברכין דראש חדש בעבודה אלא בברכת
17 היום – מיכלל הוא דביילקן, ולא בפני
18 עצמה. כולל נמי במסופין – לבית שמאי.
19 ואף על גב דבחול אית ליה ברכה במסופין
20 לעצמו – הכא מיכלל הוא דביילקן הואיל
21 וכולל שחרית וערבית. אבל שאר ימים
22 טובים, דאית להו ברכה ערבית ושחרית כי
23 מיקלעו בחול – בחגי פלוגי בית שמאי כי
24 מיקלעו בשבת מעבירי להו ברכה בעצמן.
25 לכל תפלותיהם. ופי אית להו לית שמאי
26 כולל – בברכת המוספין של ראש חדש
27 דאקלע בשבת. מתפלל שמנה – של ראש
28 חדש של שבת ובמוספין אומר. קשיא –
29 ושמן מניה. כון ויבטא שבתות קא בני בית
30 שמאי ברכה לראש חדש, ובראש השנה לא
31 בעי – ושמעא משום דברון דראש השנה
32 עולה לו, ושמן מניה אפילו כמכליה
33 ואדכורי נמי לא בעינן. ובולל עצמו –
34 דשחרית וערבית בראש חדש שחל להיות
35 בשבת. תנאי היא – דאיכא תנא דאפילו
36 כולל ליה, אלא אומר "עלה רבא"
37 בעבודה כבחול. אבל בברכת היום אינו נוט'
38 כלל, אפילו לכוללו. ומתחיל בשבת –
39 וזחנת לן את יום המנחם הוה, ומסייע בשל
40 שבת "מרדש השבת" וזו לא. ומיהו,
41 במסופים באמצע ברכה הוא ככלל. אבל
42 שחרית וערבית – אינו נכלל אפילו באמצע,
43 והאי תנא ליה כולל שחרית וערבית. כל
44 מקום שזקוק לשבע – ואפילו שחרית
45 וערבית. קדושת היום – של ראש חדש ע'
46 על שבת. כגון: "את יום המנחם הוה את יום
47 ראש חדש הוה", ואם מועד הוא: "את יום
48 השבת הוה ואת יום תול פלוני הוה"; (פסק)

49 ובמסכת ביצה הלכתא דלא כי דתני ומסיימי בשל שבת לחודיה במוספין, אלא אף קדושת היום כי לאכדורי בחתימה. וקדוש השבת וישראל והומנים, ובראש

50 חודש: מרדש השבת וישראל וראשי חודשים". אבל במאי דקאמר שחרית וערבית מתחיל ברכו. ואומר מעין המאור: בעבודה – הלכתא בתויה. וגבי כולל שחרית וערבית
51 קבעין אן הלכה באותו הוה. דאמר: כל מקום שזקוק לשבע כולל. בפרש שני ביצה. מאי הוי חלי – מהו לחכיב של ראש חדש בראש השנה. אקריא חותם – כשאני
52 רואה דלעת חדשה משנה לשנה אמינא זמן. אלו שבעת ימי בראשית – השבת נבחר מתוכה. שמונה ימי מילה – השמיני נבחר מתוכה. אלו שבעה ימי הפסח – שאחיה
53 צורך לית חלק לכולל. ולקמן מפרש מאי חלק. לברכה – ומברכים בו יומא "מרדש ישראל והומנים". מכל מקום כוס בעינן – לעיל חמוד לאוקומי הכי נמי מסתברא.
54 דאי סלקא דעתך זמן זמן – כל שבעה מי איכא. ורקאמר דאי לא אמר האידנא, אומר למחר ליומא אחריא – האי נמי ליתא, דהא כוס בין עיי לומר הברכה עליו. ותמנא
55 דאנישי, יומא קמא אתי ליה כוס – אבל בשאר יומא כולל לעיל ליה. הא לא קשיא דביילקע ליה כוס – ולעולם אנון קאי, ועל רבא כון לא ליתביה. ותיבת עצרת
56 וראש השנה – איכא למימר דזמן אבוס קאמר ליה. אלא יום הכפורים. אלא יום נקמת ליה – כל ברוך שייטעא רבן נתמן היא, ועל רבא הכי ליתביה. אי מברך על
57 שתי וחי וכו'. כי בודל – פעם אחת נתקשרו שמים בעבים, והתפלל רב של שבת ומבעוד יום. ואמר ליה בר ירמיה לרב: מי בודל את המלאכה משקבלת עלך שבת? ואמר
58 ליה לרבא. ליתביה לזנאק – לשתותה, לאחר שירבך עליו. דהאי שייטעא דקאמר – לאו דווקא קאמר אמברך, דהוה הדין כי שתי אחריא. ושמעא משום דגמי
59 היה לרבא של ברכה שלא יתנה אם מננו בלאלתר, שבת תרבי הדין דרובא פרי הגפן? שייטעא שלא אחריא – ומכי טעם ליה אחריא – שפיר דמי. וברתינא נמי בגמרא דפרק
60 "ארתו דין רישא השנה טעם, כל ארסא עמא פרסיה לארדון אלא אם כן אובל עמהם. שחרין קו בודל לעשות. אבל פרסא חולל לבני רבנן ביהו דא לחנבן במנות.
61 ואף על פי שהוא לא טעם אלא בניו – שפיר דמי, ואף על פי שברך עליה ברכת "המוציא". ורב אחא בר יעקב – לא איפרש. דאית' לביסרין – דהתיקע לאחר המנחה
62 הוה ולשתות ביום הכפורים אחר שגידלו. מאי הוי עילה – צורך לומר זמן בראש השנה ויום הכפורים, או לא. כי חויה – רב חסדא לרב יבאי. אמר ליה לרביה לרביבא
63 רפסא ליה ברכותיה – המנחה עץ חל שאינו ראו לחסק ברודע שצריך לנקומה, והואיל ואילו אינו צריך, שעל תנא לא הגבירו. כלומר: על תנא לא באת, ואין
64 וכן

1 **בביצה** מגולגלת – בפרושו רבינו תנאל, קבלה בדינו כי רבי עקיבא אחה שנה מסוכן
 2 היה והביאו לרבי עקיבא דרופאים נלמט בעיה מגולגלת באחריית הוי, רובו.
 3 יהודה הל דוק, לפיכך סמך על מה שראו ולא ידע העיקר על מה עשה כן. תמוז דהאי
 4 שתא מליה מליה, לפיכך חל תשעה באב בערב שבת, וחסרי אב ובא ראש השנה בשבת.
 5 תוספת שאבן א"ן.

6 **א** אתם מודים בתשעה באב – ואם אתמה:
 7 והא אמר שמואל בפרק 'מקום שנתנו'
 8 (פסחים ד"ב) תשעה באב – כן היה החששות של
 9 מוחתו יורו שומרו. דמכל מקום מתחיל מבעוד יום
 10 לפי שא אפשר למוין תחילת הלילה. ועוד: דרבי
 11 יכול לעמוד עלי. אלא לפרש דרבי קאמר
 12 הדיבא דהפסיק סעודתו יהודי כמו בקבלת תענית
 13 בשבת – דהא לא מיני קפיל תענית בשבת
 14 עלת. ועוד: דאמרין דאפילו יורו שבת תוספת של
 15 דארויחא שירי לאבול, אלא על פי חיבור הפסיק.
 16 בדאמרין באיכה רבת: רבי יהודה בן בתרא
 17 אול לנציבן ערבא צומא, רבי אול ריש
 18 בנשחא למוני לית. אמר ליה כרבי אבלי ופסיק:
 19 אמר ליה אשחאני עלי, דלא לימנא גברא רבא
 20 הוא ולא אשחאני עליה. אלא עמידה. ומסיק תהם
 21 דאכל מכל יעגול דף פתיחא אשחא מנאכל פת
 22 אחו ומכל חבית דיו טובא.

23 **מודה** היה שאין משלימן – משמע דרבנן
 24 דפליגי עליה סברי דאפילו מפסיקין
 25 ולקמן אמרין: וזו דברי רבי מאיר שאמר משום
 26 רבן גמליאל, אבל חכמים אמרין: מתענה
 27 ומשלים. אלמא אדרבה לרבנן – משלימין.
 28 ושנאנא הנהו חכמים דפליגי אחריי בני מאיר סברי
 29 דמשלימין. והבא קאמר מודה לרבנן – דפליגי
 30 ארבו בגמליאל, ודנחו כביארו ליה דמפסיקין.

31 **מבני** סאבא בן גנמין – "סאה" גרסין, ועל
 32 גרסין "סאבא", וכדתי כרבי גמרא, ואל
 33 שם שבחו נקרא "בן גנמין". דעני בעי מטיכה
 34 חשיב אל בפרק רביעי דהיה (מ"א), ואל תנו
 35 דחשבי הנהו בני ארז בן דהדיה בני יודי
 36 – כולם על שם שבטן. ואף על זו דרבי אלעזר
 37 בן צדוק כהן היה, כדמחבוה בפרק "ל ספול"
 38 דמקדשין (בבב"ר ל"א). גבי רבי אלעזר בן
 39 צדוק היה ליה בוכרא וכו' – שנאנא אמה היה
 40 ממנימין, אלא חנהה היה היה ענדה בסיטת.
 41 **שאני** ימין טובים מדרבנים מתוך שמתענין ב
 42 שעות – משלימין בו ערביות. והא
 43 דאמרין בסוף פרק קמא דראש השנה (ט"א),
 44 דימין הכתובים מגולגלת תענית אחריו בן
 45 לפדותם בן לאחריהם, ותנן בני מנסבת תענית
 46 בפרש שני (ט"ג). כל הכתובים מגולגלת תענית
 47 דלא למספדי בתון – לפטא אסור, ולאחריי מותר.
 48 ועשרה באב כתיב בתורה ואל למספדי בתון –
 49 תענית דיום טוב דרביריחם ואל אסור להתענות
 50 בו ברחיחו מילי תענית דרשות. אבל תענית
 51 חובה, כגון תשעה באב – מתעניין, ואם אתמה:
 52 חזיה פשט ליעל מרבי יוסי דאריי בתענית
 53 חובה על בני בר דרביה תענית. דמשמע
 54 דאריי בתענית דרשותו וכן משמע בשאלות
 55 דמייהי בכל תענית. ומנהג נמי דאפילו בתענית
 56 דרשות משלימין, ובידושלימי נמי דאריי מנסבת
 57 תענית בשב רב דהוא: אפילו ליה הנהו על
 58 דא

59 **אתך** אמתך ניהלו, ואחא אמתך ניהלו: אין צוויין תענית על השבת בראשי השנה, וכו'.
 60 ואמרין עליה, אמר רב יהודה, אמר רב: זו דברי רבי מאיר שאמר בשבוע רבן גמליאל, אבל
 61 חכמים אומרין: מתענה ומשלים. מאי לאו אפילו? לא, אהנוכה ופורים. הכי נמי מסתברא,
 62 דא

1 וכן ערב תשעה באב שחל להיות בשבת – אף על פי שאם חל להיות בחול לא
 2 יאכל בו תשלימין ולא יאכל בו ולא ישתה יין – עכשיו שהוא שבת אובל כל
 3 צורכו. בשעתו – שהיתה שעתו עומדת על במלכותו, דמלך והדיוס הוה. מגולגלת
 4 – עליוה רכה. להראות הלכה – שאין משלימין תענית ערב שבת. שהוא מפסיק
 5 – סעודה. **מקדוה** חזק – שמתחיל לאבול

6 מבעוד יום, ומקבל תענית עליו משבמר
 7 לאבול, ואף על פי שהוא שבת. אבל –
 8 באמת. ומה לי ליכנס כשהוא מקנה – כגון
 9 שהשליב עברש בעתו. ומה לי לצאת
 10 מפתח כשהוא מתענה – שמתחיל תעניתו
 11 מבעוד יום. ואם התחילו – שמתחילו
 12 להתענות ועשרים ואר שליש יום. ובמסנה בון
 13 ימי תוכה או ראש חודש. שאין משלימין –
 14 תענית בתוכה וראש חודש, להתענות כל
 15 היום. וכן בתשעה באב שחל בעל שם – נמי
 16 אין משלימין. **לפני** אבדו – ורומנו
 17 משלימין. חיו אמא דבתר רישא נופא אויל
 18 – רואת אני ברין ובדה שרביין אנו לחלך
 19 אחר דרבי יומינים. ולא היה ארם ב –

20 אלמא: אין משלימין. בדרוש של רבי יוסי –
 21 דהוה בתר דבי שבקוהו לדרבן גמליאל
 22 וקבעו הלכה כרבי יוסי דמותר. מבני סאב
 23 בן גנמין – משפתח היא משבט בנימין.
 24 שפלי ליה גורל לקרבן עיצם בנשורה באב
 25 בימי אדום. ויום טוב היה ליום העולם, כדנתן
 26 בפרק בתרא לתענית. לאחר השבת – שהו
 27 עשרה באב והיו יום טוב שלנו. **שנאנא** דיום
 28 טוב – אלא בשאר תשעה באב היו משלימין.
 29 אף על פי שחל תשעה באב הוא ערב יום טוב
 30 שלהם. ורבי אלעזר בר צדוק בדרוש של רבן
 31 גמליאל היה, כדחתיב בביצה (בבב"א). אמר
 32 רבי אלעזר רבי צדוק פעמים הרבה ננסבת
 33 אחר אבא רבימי ביה גמליאל. שאני יום טוב
 34 דרבנן – כגון האי קרבן עיצם. והוא וקל
 35 הוא – שמתענין בו לשעות. כדריבני
 36 והתענינו בו. לפיכך משלימין בו ערביות.
 37 כלומר: מותר להשלים ערב אותו יום טוב.
 38 וליכנס לתוכו כשהוא מתענה. והא אפילו
 39 בעיקרו מותר להתענות בו קצת היום. אבל
 40 שבת אסור להתענות בה קצת תענית
 41 – אסור נמי להשלים בו ערביות. שמשלים
 42 על שם מתענה במקצת שבת. לא שמיעי לי
 43 הא שמעמא – דקבע ועלא ליעיל הלכה
 44 כרבי יוסי. את אמתך ניהלו – רבי יוסף חלה
 45 ושכח למודו. והיה אבי תלמידו מוכירו. וזו
 46 דברי רבי מאיר – דאמר ליעל מוכירו.

47 גמליאל מודה היה שאין משלימין. וכן תושעה
 48 באב שחל להיות ערב שבת אבל חכמים
 49 אומרין מתענה ומשלים. מאי לאו – אכתיב
 50 אבולדו קימי, בן ארעבה ופורים בן ארעבי
 51 שבת. ומאדגמרא בר לרבי יוסי בלשון חכמים
 52 – שמע מינה הלכה כרבי יוסי.

37 **דא**
 38 **דא**
 39 **דא**
 40 **דא**
 41 **דא**
 42 **דא**
 43 **דא**
 44 **דא**
 45 **דא**
 46 **דא**
 47 **דא**
 48 **דא**
 49 **דא**
 50 **דא**
 51 **דא**
 52 **דא**

37 **דא**
 38 **דא**
 39 **דא**
 40 **דא**
 41 **דא**
 42 **דא**
 43 **דא**
 44 **דא**
 45 **דא**
 46 **דא**
 47 **דא**
 48 **דא**
 49 **דא**
 50 **דא**
 51 **דא**
 52 **דא**

עצמו בעל שם תענית – מתענה ומשלים ויש רשמי מוכח לעיל. רבין דאמר רבי יוסי מתענה ומשלים, אף על פי דהתעית תשעה באב לוד שבת – שמע מינה דבמה שבננס
 59 בשבת כשהוא עומד לא חשיב מנסבתו בשבת. ואם בן תענית הרוחט נמי שירי להשלים. אבל ערב יום טוב דרביריחם – שייך לפלוני באב תשעה באב לתענית חובה. ויש אסור
 60 להתענות בערב יום טוב דרביריחם – לאו משום דחשוב כמתענה ביום טוב. והא לאחריי נמי אסור אף על פי דאין מתענין ביום טוב, אלא משום דעשו חיוב ביום טוב דרביריחם שלא
 61 יבא להתענות ביום טוב עכו"ם. וכו' גורו – תענית רשות. אבל בתשעה באב – לא גורו.
 62

מה נהנה? אמר רבי אבין בשם רבנן דתמון: מפיון שבית דין ראויין למשכן, ולא מישכנו – כמו שנהנה. ממשער שני וכו'. דכתיב (ויקרא כו): אך בכור אשר יבכר לה' בבמה, לא יקדיש איש אתו – כל שהוא קודש, אין קדושה חלה עליו.

[דף ט' ע"א]

פיצד הוא עושה? מביא סלע של חולין, ואומר: "מעות מעשר שני בכל מקום שהן – יהו מוחוללין על סלע זו", ואותה סלע נתפס לשם מעשר שני, והשאר – נעשו שקלים.

הלכה ג'

מתני' המכנס מעות ואמר: "הרי אלו לשקלי" – בית שמאי אומרים: מותרן נדבה, ובית הלל אומרים: מותרן חולין.

"שאביא מהן שקלי" – שוין שהמותר חולין.

"אלו להטאתי" – שוין שהמותר נדבה. "שאביא מהן הטאתי" – שוין שהמותר חולין.

אמר רבי שמעון: מה בין שקלים להטאת? אלא, של שקלים – יש להן קיצבה, ולהטאת – אין לה קיצבה.

רבי יהודה אומר: אף לשקלים אין להן קיצבה, שבשעלו ישראל מן הגולה, היו שוקלין דרבנות. הוורו לשקול סלעים. הוורו לשקול טבעין. ביקשו לשקול דינרין, ולא קבלו מהן.

אמר רבי שמעון: אף על פי כן – יד בולן שנה. אבל הטאת – זה מביא בסלע, וזה מביא בשתיים, וזה מביא בשלש.

גמרא המכנס וכו'. רבי יוסי בשם רבי לעזר: מה פליגינן? במכנס פרוטרומ. אבל באומר: "אלו לשקלי" – כל עמא מודיי: שהמותרן נדבה.

רבי חייא ורבי ביבא בשם רבי לעזר: מה פליגינן? במכנס פרוטרומ. אבל באומר: "אלו לשקלי" – כל עמא מודיי שהמותרן חולין.

אמר רבי חייא (חוקיה): מתניתא מסייעא לרב ביבי. דתנן: אמר רבי שמעון: מה בין שקלים להטאת? אלא שהשקלים – יש להן קיצבה, ולהטאת – אין לה קיצבה.

מה אנן קיימין? אם באומר: "שאביא מהן שקלי" – כל עמא מודיי שהמותרן חולין! אם באומר: "שאביא מהן הטאתי" – כל עמא מודיי שהמותר חולין. אלא כן אנן קיימין: באומר: "אלו לשקלי".

שקלים, על ידי שקצבתן מן התורה – מותרן חולין. טפאת, על ידי שאין קצבתה מן התורה – מותרה נדבה.

מה עבד לה רבי יוסי בשם רבי אליעזר? פתר לה: במכנס פרוטרומ, וכבית הלל.

והא תנינן:

[דף ט' ע"ב]

מוֹתֵר שְׁקָלִים – חוּלִין! פֶּתֵר לָהּ: בְּמִכְנָס פְּרוּטָרוֹט, וְכַבִּית הַיֶּלֶל.

הַמְפָּרִישׁ שְׁקָלוֹ וְסָבַר שֶׁהוּא חַיִּיב, וְנִמְצָא שְׂאִינּוֹ חַיִּיב – לֹא קִדָּשׁ.

הַמְפָּרִישׁ שְׂנַיִם וְסָבַר שֶׁהוּא חַיִּיב שְׂנַיִם, וְנִמְצָא שְׂאִינּוֹ חַיִּיב אֲלֵא אֶחָד – אוֹתוֹ הַשְּׂנַיִ מִה אֶת עֶבֶד לִיהֵא?

נִשְׁמָעֵינָה מִן הַדָּא: הַפְּרִישׁ הַפְּאוֹתוֹ וְסָבַר שֶׁהוּא חַיִּיב, וְנִמְצָא שְׂאִינּוֹ חַיִּיב – לֹא קִדָּשָׁה.

הַפְּרִישׁ שְׁתַּיִם וְסָבַר שֶׁהוּא חַיִּיב שְׁתַּיִם, וְנִמְצָא שְׂאִינּוֹ חַיִּיב אֲלֵא אַחַת – אוֹתָהּ הַשְּׁנַיִת מִה אֶת עֶבֶד לָהּ?

אֲלֵא רֹעֵה. הֲכִי נִמְי לְגַדְבָּת. וְכֹא הִיאֵךְ אוֹמֵר אַתָּה אֵלֶיךָ?

*

רַבִּי יוֹדָא אוֹמֵר בֵּי. דְרַכּוּנֹת – דִּינְרִין. חֲזָרוּ לְשִׁקּוֹל סְלַעִין, כְּשִׁמוּעָן, חֲזָרוּ לְשִׁקּוֹל טַבְּעִין – פְּלַגִּי

סְלַעִין. בְּקִשּׁוֹ לְשִׁקּוֹל דִּינְרִין קְרָטִין, וְלֹא קָבְלוּ עֲלֵיהֶן.

מִזֵּן הַדָּא ^(נִתְפָּיֵה י) – וְהַעֲמַדְנוּ עֲלֵינוּ מִצּוֹת, לְתַת עֲלֵינוּ שְׁלִישִׁית הַשְּׁקָל בַּשָּׁנָה לְעַבְדוֹת בֵּית

אֱלֹהֵינוּ.

רַבִּי חֶלְקִיָּה בְּשֵׁם רַבִּי אֶהָא: מִכָּאֵן – שְׁצָרִיךְ אָדָם לְשַׁלֵּשׁ שְׁקָלוֹ שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים בַּשָּׁנָה.

מִכָּאֵן – שְׂאִין מִטְּרִיחִין עַל הַצִּיבוּר יוֹתֵר מִשְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה.

אָמַר רַבִּי אֲבִין: מִכָּאֵן – לְשַׁלֵּשׁ סָאִין. מִכָּאֵן – לְשַׁלֵּשׁ קוֹפּוֹת. מִכָּאֵן – לְשַׁלֵּשׁ הַפְּרָשׁוֹת.

בְּתַיִב (שְׁמוֹת ל): זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעוֹבְרִים עַל הַפְּקוּדִים. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי נְחֵמְיָה, חֵד אָמַר: לְפִי שְׁחֵטָאוֹ

בְּמַחְצִית הַיּוֹם – יִתְּנוּ מַחְצִית הַשְּׁקָל.

וְחֲרָנָה אָמַר: לְפִי שְׁחֵטָאוֹ בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת בַּיּוֹם – יִתְּנוּ מַחְצִית הַשְּׁקָל, דְּעָבַד שִׁיתָא גְּרַמְסִין.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בִּי רַבִּי נְחֵמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: לְפִי שְׁעָבְרוּ עַל עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת – יִהְיֶה נוֹתֵן כָּל

אֶחָד וְאֶחָד עֶשְׂרֵת גֵּרָה.

רַבִּי בְּרַכְיָה, רַבִּי לֹוי בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ: לְפִי שְׁמָכְרוּ בְּכוֹרָה שֶׁל רַחֵל בְּעֵשְׂרִים כֶּסֶף – יִהְיֶה כָּל

אֶחָד וְאֶחָד פּוֹדָה אֶת בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ בְּעֵשְׂרִים כֶּסֶף.

רַבִּי הַנְּהֵם בְּשֵׁם רַבִּי לֹוי: לְפִי שְׁמָכְרוּ בְּכוֹרָה שֶׁל רַחֵל בְּעֵשְׂרִים כֶּסֶף, וְנִפְּל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם טַבְּעָה

– לְפִיכֶךָ יִהְיֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן שְׁקָלוֹ טַבְּעָה.

הַלְבָּה ד'

מִזְתַּנִּי מוֹתֵר שְׁקָלִים – חוּלִין. מוֹתֵר עֲשִׂירִית הָאִיפָה, מוֹתֵר קִינִי וְכִין, קִינִי זְבוֹת, וְקִינִי יוֹלְדוֹת הַפְּאוֹת

וְאִשְׁמוֹת – מוֹתֵרֵן נְדָבָה.

זה הכלל: כל שהוא בא לשם הפאת ומשום אשמה – מותרן נדבה.

[דף י"ע"א]

מותר עולה – לעולה, מותר מנהגה – למנהגה. מותר שקלים – לשקלים. מותר הפסח – לשקלים. מותר נזירים – לנזירים. מותר נזיר – לנדבה.

גמרא אומר רבי יוסי: עד דאנא תמן, שמעית קל רב יהודה שאל לשמואל: הפריש שקלו ומת? אומר ליה: ופלו לנדבה.

מותר עשירית האיפה שלו? רבי יוחנן אומר: וליבם לים המלח. רבי לעזר אומר: ופלו לנדבה. מתניתא פליגא על רבי יוחנן! מותר שקלים – חולין. מותר עשירית האיפה, מותר קיני זבים וקיני זבות, מותר קיני יולדות, הפאת ואשמות – מותרן נדבה.

מה עבד לה רבי יוחנן? פתר לה: מותר עשירית האיפה של מנחת חוטא של כל ישראל. רבי יוסי אומר: על דא עליל אבא בר בא, דאינון אמרין: מניין שהפסח משתנה לשם שקלים? תלמוד לומר ^(תקרא ג: ט) **ואם מן הצאן קרבנו לזבח שקלים** – כל שהוא מן הצאן – בא שקלים.

היתבין: הרי עולה! **מן הצאן** – דבר שאינו בא אלא מן הצאן, יצאה עולה שהיא באה אפילו מן הבקר.

היתבין: הרי אשם! אומר רבי (ביבא) בון פר פהנא: **מן הצאן** – דבר שהוא בא מפל הצאן, יצא אשם שאינו בא אלא מן האילים בלבד.

התיב רבי בון: בכל אתר אתר אומר: **"מן"** – למעט, והכא אתר אומר: **"מן"** – לרבות! אומר רבי מנא: הכא נמי **"מן"** – למעט מיעוט, שאינו בא בן שתי שנים. מיעוט, שאינו בא נקיבה. ונבי אשם נמי, **"מן"** ^(תקרא ה) – למעט הוא, שאינו בא אלא מן האילים בלבד.

היתבין: והכתיב ^(תקרא ט) **ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה**, מעתה, מותר הפסח בא עולה!

אומר רבי אבון: משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שהוא לאכילה, ואין משנין דבר שהוא לאכילה לדבר שאינו לאכילה.

אומר רבי יוסי בי רבי בון: משנין קדשים קלים לשם קדשים קלים, ואין משנין קדשים קלים לשם קדשים קדשים.

רבי יוחנן אומר: על דא עליל רבי חנינה, דאינון אמרין: אין הפסח משתנה לשם שקלים, אלא אם בן שחטו לשם שקלים. ואני אומר: אפילו שחטו לשם עולה.

אמר רבי אילאי: טעמא דרבי יוחנן, אם מן הציאן קרבנו לזבח שלמים – כל שהוא זבח – בא שלמים.

ומשתנה למחשבת פסול, היך עבידא? שקטא לשם עולה על מנת לזרוק דמו למחר, מפל מקום פסול הוא! אין תימר משתנה למחשבת פסול – פיגול. אין תימר אין משתנה למחשבת פסול (פיגול) – פסול.

לשמו ושלא לשמו בשאר ימות השנה – רבי בון בר חייא בשם שמואל בר אבא: מפיון שאין לו שם – נעשה בשוקטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה, והוא בשר.

[דף י"ע"ב]

אמר ליה: אם בן הוא, אפילו שקטו לשמו על מנת לזרוק דמו שלא לשמו, יעשה משעה הראשונה בשוקטו לשמו ושלא לשמו בשתיקה, ויהא בשר!

אמר רבי אבא מרי אחיה דרבי יוסי: מה נאמר בשתיקה בשר? או נאמר בשתיקה פסול?

*

מותר נזיר לנדבה. רב הסדא

אמר: והוא שקרבה הטאתו בפוף. אכל אי קרבו שלמים בפוף – מותרן שלמים.

אמר רבי זעירא: אפילו קרבן שלמים לבפוף – הלכה היא בנזיר שתהיה מותרה נדבה.

מתניתא מסייעא לדין, ומתניתא מסייעא לדין.

מתניתא מסייע לרבי זעירא. אלו הן מעות שתומין? כל שדמי הטאת מיתות מעורבות בהן, ואפילו הפריש דמי הטאת מתוכה – מעות שתומין הן.

מתניתא מסייעא לרב הסדא, "אלו להטאתי והשאר לשאר נזירותי" ומת – מועלין בכולן ואין מועלין במקצתן. ולא אמר: אם מת – יפלו לנדבה!

*

רב הסדא אמר: מותר להמו של נזיר – יורקב.

אמר רבי יוסי: ויאות! להקריבו בפני עצמו אין את יכול, אין להם קרב לעצמו. להקריבו עם נזירות אהרת אין את יכול, שאין לה נזירות באה בלא להם. לפום בן צריה מימר: מותר להמו של נזיר – יורקב.

סברין מימר: הוא להמו, הוא מותר נסקיו. אמר רבי יוסי בר רבי בון: מותר נסקיו – קדשי קדשים אינון, ויפלו לנדבה.

על דעתיה דרבי יוסי בר רבי בון, שמואל אליבא דרב הסדא במותר נסקים, ורבי חייא (הסדא) ורבי אלעזר, שלשתן אמרו דבר אחד!

רבי חייא (הסדא) – אהו דאמרן.

שמואל, דאמר רבי יוסי: עד דאנא תפון, שמעית קל רב יהודה שאיל לשמואל: הפריש שקלו ומת? אמר ליה: ופלו לנדבה.

רבי אלעזר (אמר), מותר עשירית האיפה – שלו. רבי יוחנן אמר: יוליבם לים המלח.

רבי אלעזר אמר: ופלו לנדבה.

הלכה ה'

מתני' מותר שבויים – לשבויים. מותר שבוי – לאותו שבוי. מותר עניים – לעניים. מותר עני –

לאותו עני. מותר המתים – למתים. מותר המת – ליורשיו.

רבי מאיר אמר: מותר המת – יהא מונח עד שיבא אליהו.

רבי נתן אמר: מותר המת – בונין לו נפש על קברו.

גמרא גבו לו בהקטת שאין לו, ונמצא שיש לו – רבי ירמיה סבר מימר: מותר המת – ליורשיו. אמר

ליה רבי אידי דחומרא: הבע עצמך דלא פונון אלא ליה! אמר ליה: אנא לא אמרתי, את מן קדי?

תני בשם רבי נתן: מותר המת – יבנה לו נפש על קברו, ויעשה לו זילוף על גבי מיטתו.

תני:

[דף י"א ע"א]

אין פודין שבוי בשבוי, ואין גובין טלית בטלית, ואין ממהין ביד פרנסים לכה.

תני: רבן שמעון בן גמליאל אמר: אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם – הן הן זכרון.

רבי יוחנן הוה מסמיה ואזל, עאל רבי חייא בר אבאי, ודעה רבי אליעזר חמי ליה ומפמר ליה מקמיה.

ואמר: הליו תרתין מיליהו תדיו, בבקלאה עביד ביה. חדא, דלא שאיל בשלומיה. וחדא, מיפמר.

אמר ליה רבי יעקב בר אידי: כה נהיגין גבהון, דזעירא לא שאיל בשלומיה דרבה, דאינון נהגון

ומקיימין (א"ב כט) **ראוני נערים ונחבאו, וישישים קמו עמדו.**

אמר ליה: מהו למיעבר קמי דאדורא צלמי? אמר ליה: מה את פליג ליה יקר? עבור קמוהי וסמי עינו!

אמר ליה: יאות רבי אליעזר עביד דלא עבר קפוד.

ועוד עביד הא בבקלאה, דלא אמר שמעתא משמיה.

נכנסו לפניו רבי אמי ורבי אסי, אמרו לו, רבי! כה היה מעשה בבית הכנסת של מרסיים, בנגר שיש

בראשה גלוסמרא, שגחלקו

רבי אליעזר ורבי יוסי, עד שרקעו ספר תורה בהמתן. קרעו סלקא דעתה? אלא שנקרע ספר תורה.

והיה שם זקן אחד ורבי יוסי בן קסמא שמו, אמר: "תמיחני אם לא הנה בית הכנסת זה עבודה זרה".
והזור ואמר: הכדין מהכריה?

נכנס לפניו רבי יעקב בר אידי, אמר ליה: כתיב (יהושע יא): **כִּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה עֲבֹדוּ בְּנֵי צִוָּה מֹשֶׁה אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְגו'.** וכי כל דיבור ודיבור שהיה יהושע יושב ודורש, היה אומר: "כך אמר משה?"
אלא יהושע יושב ודורש, ויודעין הכל, שהתורה של משה היא.
אף אתה אליעזר יושב ודורש, וחכל יודעין שהתורה שקף היא!
אמר להן: מפני מה אין אתן יודעין לרצות כגון אידי הכירינן.
ורבי יוחנן, מאי פולי האי דבגעי דיימרוזן שמענתא משמיה?

דאף דוד ביקש עליה רחמים! שנאמר (תהלים סא): **אֲגִידָה בְּאֵהָלָךְ עֹלָמִים אַחֲסֶה בְּסֶתֶר כְּנָפֶיךָ סְלֶה.** וכי עלתה על דעתו של דוד שיהא חי וקיים לעולמים? אלא כך אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא:
רבונו של עולם! אֲזַכֶּה שִׁיחִי דְּכָרֵי נְאֻמְרִין בְּכֶתֶי כְּנִסְיוֹת וּבְכֶתֶי מִדְּרָשׁוֹת.
שמעון בן זוירא בשם רבי יצחק: כל תלמיד חכם שאומרים דבר הלכה מפיו בעולם הזה – שפתיו רוחשות עמו בקבר.

שנאמר (שיר השירים ו): **וְחִכְךָ בֵּינֵי הַטּוֹב וְגו' דוֹבֵב שִׁפְתֵי יְשִׁינִים.** מה פוקר של ענבים זה, בין שמזיח אדם אצבעו עליו – מיד דובב, אף שפתותיהם של צדיקים, בין שאומרים דבר הלכה מפיהם של צדיקים – שפתותיהן מרחשות עמו בקבר.

מה הנאה לו? פר זוירא אמר: כהדין דשתי קונדיטון. רבי יצחק אמר: כהדין דשתי חמר עתיק, אף על גב דלית ליה, אף על גב דשתי ליה – טעמא בפמיה.

רב גידל אמר: האומר שמועה בשם אומרה – יראה בעל שמועה כאלו עומד לנגדו, שנאמר (תהלים לט): **אֵךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ.**

כתיב (משלי כ): **רַב אָדָם יִקְרָא אִישׁ חֶסֶד – זֶה שְׂאֵר כָּל אָדָם. וְאִישׁ אֲמוּנִים מִי יִמָּצֵא – זֶה רַבִּי זְעִירָא, דְּאָמַר רַבִּי זְעִירָא: לִיתְנָן צְרִיכִין חֲשִׁינָן לְשִׁמְעִיתֵיהּ דְּרַב שִׁשְׁתָּה, דְּהוּא**

[דף י"א ע"ב]

גברא מפתחא.

אמר ליה רבי זעירא לרבי אסי: חכים רבי לבר פתייא דאת אמר שמענתא משמיה? אמר ליה: רבי יוחנן אמרה משמיה.

אמר ליה רבי זעירא לרבי אסי: חכים רבי לרב דאת אמר שמענתא משמיה? אמר ליה: רבי אדא בר אבהה אמרה משמיה.

אין דור שאין בו ליצינין כדורו של דוד!

מה היו פרוצי הדור עושין? היו הולכין אצל הלונותיו של דוד, אומרין לו: דוד דוד, אימתי יבנה בית המקדש? אימתי בית ה' נלך?

והיה דוד אומר: אף על פי שמתפונגין להכעיסני, יבא עלי אם לא הייתי שמה בדבריהם, דכתיב (תהלים קכב): **שמחתי באמרים לי בית ה' נלך.**

והיה בי ימלאו ימיד ושכבת את אבתיך (שמואל ב-ג, יב), אומר לו הקדוש ברוך הוא לדוד: ימים שלמים אני מונח לך, ולא ימים חסרים.

כלום שלמה בנה יבנה בית המקדש אלא להקריב קרבנות ציבור! חביב עלי צדקה ומשפט שאתה עושה, יותר מן הקרבן! שנאמר (משלי כא): **עשה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח.**

הדרן עלה מצרפין שקלים

פרק שלישי

הלכה א'

מתני' בשלשה פרקים בשנה תורמין את הלשכה: בפרום הפסה, בפרום העצרת, בפרום הקוג. והן גרנות של מעשר בהמה, דברי רבי עקיבה.

בן עזאי אומר: בעשרים ותשעה באדר, ובאחד בסיון, ובעשרים ותשעה באב.

רבי לעזר ורבי שמעון אומרים: באחד בניסן, באחד בסיון, בעשרים ותשעה באולול. ולא אמרו באחד בתשרי, מפני שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב, לפיכך הקדימוהו בעשרים ותשעה באולול.

גמרא אומר רבי אבהו: כל הן דתנינן פה – פלגא. פלגא דשלשים יום קודם למועד שדורשים בהלכותיו.

והן גרנות וכו'. אומר רבי יוחנן: מפני שהן פירקי לידה.

רבי אהא ורבי תנחום בר חייה בשם רבי יהושע בן לוי: כדי שתהיה תבהמה מצויה לעולי רגלים. אומר רבי יודן: שלא יבא לידי בל תאחר.

אומר רבי יוסה: כל המשוקה טבלו – עובר בכל תאחר.

[דף י"ב ע"א]

תמן תנינן: רבי מאיר אומר: באחד באלול – ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים: באחד בתשרי. בן עזאי אומר: האלוליים – מתעשרין בפני עצמן. אומר רבי הונא: טעמא דרבי מאיר, עד כאן – הן מתמצות לילך מן הישנות, מפאן ואילף – הן מתחילות לילך מן החדשות.

רבי יוסה בר רבי בון בשם רב הונא: טעמא דרבי אלעזר ורבי שמעון, (תהלים סה) **לבשו כרים הצאן** – אלו תפכירות. **ועמקים יעטפו בר** – אלו האפילות. **יתרועעו אף ישירו** – אלו ואלו נכנסים לדיר להתעשר.

אמר בן עזאי: הואיל ואלו אומרים כה, ואלו אומרים כה – יהו האלוליים מתעשרין בפני עצמן! הא ביצד? נולד לו (בה) חמשה באב, וחמשה באלול, וחמשה בתשרי – אין מצטרפין. נולד לו (בה) חמשה בתשרי, וחמשה באב – הרי אלו מצטרפין.

ובן עזאי מקריע על דברי תלמידיו! אתא רבי ירמיה ורבי מיישא בשם רבי שמואל בר רב יצחק: שכן נחלקו עליה אבות העולם.

ומאן נינהו אבות העולם? תנא רבי יונה קומי רבי ירמיה: רבי ישמעאל ורבי עקיבא! זאת אומרת: בן עזאי חבר ותלמיד הוה דרבי עקיבא. אין תימר רביה, אית בר נש אמר לרביה: "הואיל ואלו אמרו כה, ואלו אמרו כה!"

רבי אבון בשם רבי שמואל בר רב יצחק שמע לה מן הדא, אמר לו בן עזאי: על החלוקין אנו מצטרפין, אלא שבאת לחלוק עלינו את השווין! זאת אומרת: בן עזאי חבר ותלמיד הוה לרבי עקיבא. אין תימר רביה, אית בר נש אמר לרביה: "אלא שבאת לחלוק עלינו את השווין!"

תמן תנינן: כל הנולדיו מאחד מתשרי עד עשרים ותשעה באלול – הרי אלו מצטרפין. חמשה לפני ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה – אין מצטרפין. חמשה לפני הגורן וחמשה לאחר הגורן – הרי אלו מצטרפין.

אמר רבי יוסה: הדא אומרת: מעשר בהמה – לא עשו אותו לא כהנא ולא כשליש. אין תימר כהנא, ליתני: כל המעוברים מאחד בתשרי עד עשרים ותשעה באלול.

[דף י"ב ע"ב]

אין תימר כשליש, ליתני: כל הנולדים עד עשרים ושנים באלול.

רבי שמאי בשם רבי ביבי ברבי חיאי: כשליש עשו אותה, כרבי שמעון. דאמר רבי שמעון: מחוסר זמן – נכנס לדיר להתעשר.

קם רבי מנא עם רבי שמאי, אמר ליה: את אמרת תדא מילתא? תפון תנינו: בן עזאי אומר: האלולים – מתעשרין לעצמן. לא אפילו נולד עד עשרים ותשעה באלול, אית לך מימר: בן עזאי פרבי שמעון ולא פרבנו?

במה דאת אמר על דרבנו: מניחן לשנה הבאה והן מתעשרין עם בני שנתו, בן את אמר על דבן עזאי: מניחן לגורן הבא והן מתעשרין עם בני אלולים.

אמר רבי הויא: זאת אומרת: ימים שהבכור מיוסר וזמן בקו – עולין לו לתוך שנתו.

אמר רבי מנא אמר רבי יונה: אבא שמע לה מן תדא (דברים סו, יט): **כל הבכור אשר יולד וגו' הזכר תקדיש** – הא כיצד? משעת לידתו את מונה לו שנה.

הלכה ב'

מתני' בשלש קופות של שלש שלש סאין תורמין את הלשכה, וכתוב עליהן: אלף בי"ת גימ"ל. רבי ישמעאל אומר: יונית כתוב עליהן: אלפ"א בית"א גמ"א.

אין התורם נכנס לא בפריגוד הפות, ולא במנעל, ולא בסנדל, ולא בתפילין, ולא בקמיע, שמוא יעני, ויאמרו מעון הלשכה העני, או שמוא יעשיר, ויאמרו מתרומת הלשכה העשיר; שאדם צריך לצאת ידי תפירות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום, ושנאמר (פסוק ל, כב): **והייתם נקיים מה ומישראל**. ואומר (משלי ג, ד): **ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם**.

[דף י"ג ע"א]

גמרא תפון תנינו: מפניו אפילו ארבע וחמש קופות. רבי זעירא שאל את רבי יאשיה: במה היא שיעורן של קופות? אמר ליה:

גלמוד סתום מן המפורש. דתניא: בשלש קופות של שלש שלש סאין, שהן תשעה סאין, שהן עשרים ושבע סאין, תורמין את הלשכה, וכתוב עליהן אלף בי"ת גימ"ל.

מפני מה כתוב עליהן אלף בי"ת גימ"ל? לומר: מסתפק מן הראשונה קודם לשנייה, ומן השנייה קודם לשלישית.

*

תפון תנינו: המוציא וין – כדי מזינת הכוס. רבי זעירא שאל את רבי יאשיה: במה שיעורן של כוס? אמר ליה: גלמוד סתום מן המפורש. דתני רבי הויא: ארבע כוסות שאמרו – ושנן רביעית של וין האיטלקי.

אמר רבי יוסי בר אבין משום רבי יוחנן: דרבי יהודה היא! דתני: מים – גדי גמיעה. רבי יהודה אומר: גדי מוינת הפוס. וזו – גדי גמיעה. רבי יהודה אומר: גדי מוינת הפוס. וזו – גדי מוינת הפוס? נשמענה מן הדא: מים – גדי גמיעה. רבי יהודה אומר: גדי מוינת הפוס. וזו – גדי גמיעה. רבי יהודה אומר: גדי מוינת הפוס. הדא אמרה: מוינת – גדי מוינת הפוס. כמה שיעורן של פוס? רבי אבין אמר: טיטרטון ורביע.

מהו לשותתן בכרה אהד? מדאמר רבי מנא אמר רבי יוסי: הלל, אם שמעון בבית הכנסת – יצא. הדא אמרה: אם שתאן בכרה אהד – יצא.

מהו לשותתן בפסקין? פלוס אמרו: "שישתה", לא גדי שישתה ולא שישתפר! אם שתה בפסקין, אף הוא אינו משתפר.

*

מהו לצאת בנין של שביעית? תני רב אושעיא: יוצאין בנין של שביעית.

מהו לצאת בקונדיטין? מדתני בר קפרא: קונדיטין – בנין, הדא אמרה: יוצאין בנין קונדיטין.

מהו לצאת בנין מוינא? מדתני רב תיבא: ארבעה פוסות שאמרו – יוצאין בהן בין חייב ובין מוינא, ובלבד שיהא בהן טעם ומראה וזו.

אמר רבי ירמיה: מצוה לצאת בנין אדם, שנאמר (משלי כג): **אל תרא וזו כי יתאדם כי יתן בכוס עינו וגו'.**

תאני: מבושל – כמותו בל.

מהו לצאת בנין מבושל? אמר רבי יונה: יוצאין בנין מבושל.

רבי יונה לטעמיה, דרבי יונה פד תוה שתי ארבע פסי דפסהא, תוה חזיק רישא עד תנא.

חמיתיה תנא מטרונתא אפוי נהורין, אמרה: סבא סבא, תנא מהני תלת מילין אית בה, או דשתוי חמרא את, או דמלוי בריבית את, או דמגדל חזירי את!

אמר לה: תיפח רוחא דההיא איתתא! דתנא מאלין תלת מילא לית בי. אלא: אוילפני

[דף י"ג ע"ב]

שכיח לי, דתבין פתיב (קמלת ח): **חכמת אדם תאיר פניו!**

רבי אבהו אתי לטיבריא, חמוניה תלמידוי דרבי יוחנן אפוי נהורין, אמרו תלמידים לרבי יוחנן: אשכח רבי אבהו סימא. אתא לגביה, אמר ליה: מאי אורייתא תדתא שמעת? אמר ליה: תוספתא

עתיקא! קרא עליה: **חכמת אדם תאיר פניו.**

*

אמר רבי חנין: לוגא דאורייתא – תמונתא עתיקא דמורייתא דציפורי.

אמר רבי יונה: וחקמנא לה, דבית רבי יצאי תוד מכילין בה דבש.

תני: תצי שמינית טברנית

הישנה.

אמר רבי יוחנן: תדין היא, ולמה קרי ליה עתיקה? מן בגין דתהו (בייסי) [ביומין].

אית דאמרי: דתות זעירא ורבתא. ואית דאמרי: דאזעירא, ולא אזעירא כמה דתות.

*

כמה הוא שיעור של פוס?

רבי יוסי בשם רבי יוסי בן פזי, ורבי יוסי בר ביבי בשם רבי שמואל: אצבעיים על אצבעיים, על רום

אצבע, ומהצהה ושליש אצבע.

*

תני: יבש – פזות; דברי רבי נתן.

רבנן דמוסרין ורבי יוסי בר ביבי בשם שמואל: אתיא דרבי נתן כרבי שמעון, כמה דרבי שמעון אמר:

כרביעית, בן אמר רבי נתן: כרביעית, לכשיקרא ויהא בו פזית.

רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: מעשה בפירדת רבי שמתה, וטהרו את דמה משום נבילה.

ושאל רבי אליעזר את רבי סימון: עד כמה? ולא אשגח ביה. ושאל לרבי יהושע בן לוי, ואמר ליה:

עד רביעית – טהור, יותר מרביעית – טמא. ובאש לרבי אליעזר על דלא חזר ליה רבי סימון

שמועתא.

רב ביבי תוד יתיב מתני תדין עובדא. אמר ליה רבי יצחק בר ביסנא: כהנה עד רביעית טהור, יותר

מכאן טמא? וכעט ביה.

אמר ליה רבי זריקא: בגין דשאל לך, את בעט ביה? אמר ליה: בגין דלא תות דעתי בי – בעיטנא

ביה.

דאמר רבי חנין: והיו חייך תלאים לך מנגד (דברי סמך) – זה שלוקח חטים לשנה, ופחדת לילה ויומם

(שם) – זה הלוקח מן הסדקי, ולא תאמין בחייה (שם) זה הלוקח מן הפלמור, ואנא סמיכנא אפלמור.

ומהו כדון?

העיד רבי יהושע בן פתורה על דם נבילה – שהוא טהור. מהו טהור? טהור מלהכשיר. אבל לטמות

– מטמא.

תמן תנינן: דם השרץ – כבשרו, מטמא ואינו מכשיר, ואין לנו פיוצא בו. ושיעור טומאתו, שדמו

מטמא כבשרו.

אמר רבי יוסי: פליגי בה תרינ אמוראי, חד אמר: טמא, וחד אמר: טהור. מאן דאמר: טמא – פרבי יהודה, ומאן דאמר: טהור – פרבי יהושע בן פתורה.

אמר ליה רב אבדוקמה דמן נהויתה: ויאותו! דרבי יהודה מורייןא – דבי נשיאה תנת.

*

שמא יעני ויאמרו בו. תני רבי ישמעאל: קוויין – לא יתרום, מפני החשד.

תני: הגזברין – היו מפספסין בקילקין.

תני:

[דהי"ד ע"א]

מדברין היו עמו משעה שהוא נכנס עד שעה שהוא יוצא.

וימלא פומיה מווי! אמר רבי תנחומא: מפני הפרכה.

*

רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן: בתורה ובנביאים ובכתובים מצאנו, שאדם צריך לצאת ידי הבריות בדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום.

בתורה מניין? דכתיב (במדבר לב): והייתם נקים מה' ומישראל.

בנביאים מניין? דכתיב (יהושע כב, כב): אל אלהים ה' וגו' וישראל הוא ידע.

בכתובים מניין? דכתיב (משלי ג): ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם.

גמליאל זוגא שאל לרבי יוסי בר רבי בון: אינהו תמחור שפכולם? אמר ליה: והייתם נקים מה' ומישראל.

הלכה ג'

מתני' של בית רבן גמליאל היה נכנס ושקלו בין אצבעותיו, וזרקו לפני התורם, והתורם מתפווין ודחפו לתוך הקופה.

אין התורם תורם עד שהוא אומר להם: "אתרום"? והן אומרים לו: "תרום, תרום, תרום" שלש פעמים.

תרום את הראשונה וחיפה בקטבליאות. השנייה וחיפה בקטבליאות. השלישית לא תיה מחפה. ולמה היה מחפה? שמא ישכח ויתרום מן הדבר התרום.

תרום את הראשונה – לשם ארין וישראל. והשנייה – לשם פרקים המוקפין לה. והשלישית – לשם בקל ולשם מדי ולשם

מדינות הרחוקות.

גמרא של בית רבן גמליאל וכו'. אילו היו שני בריים ותרם מאחד מהן על חברו, שמא לא פטר

הבירו? הנחת רוח היא להם שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלחן תחילה

תני: שמט את הפטבליאות - נעשו פולן שיריים.

תני: שלישית - היא היתה עשירה שבבולן, שהיו בה איצטלי אסטריות של זהוב, ודרכנות של זהוב.

תני: תרם את הראשונה - לשם ארץ ישראל ולשם כל ישראל. שנייה - לשם פרכים המוקפים ולשם כל ישראל. והשלישית - לשם בבל ומדי, ולשם מדינות הרחוקות, ולשם כל ישראל.

תני: נטל מן הראשונה, אף על פי שיש בראשונה - נטל מן השנייה. נטל מן השנייה, אף על פי שיש בשנייה - נטל מן השלישית.

[דף י"ד ע"ב]

שלמה שלישית - הוזר לשנייה. שלמה שנייה - הוזר לראשונה. שלמו שלשתן - הוזר ושלם.

רבי מאיר אומר: הוזר לשיריים, שהיה רבי מאיר אומר: מועלים בשיריים שמא יצטרכו להן בסוף.

*

וכן היה רבי פנחס בן יאיר אומר: זריזות - מביאה לידי נקיות. נקיות - מביאה לידי טהרה. טהרה - מביאה לידי קדושה. קדושה - מביאה לידי ענוה. ענוה - מביאה לידי יראת הטא. יראת הטא - מביאה לידי חסידות. חסידות - מביאה לידי רוח הקודש. רוח הקודש - מביאה לידי תחיית המתים. תחיית המתים - מביאה לידי אליהו זכור לטוב.

זריזות מביאה לידי נקיות, דכתיב (ויקרא טו, כ): **וכלה מפפר.**

נקיות מביאה לידי טהרה, דכתיב (ויקרא יב, ח): **וכפר עליה הכהן וטהרה.**

טהרה מביאה לידי קדושה, דכתיב (ויקרא טו, ט): **וטהרו וקדשו.**

קדושה מביאה לידי ענוה, דכתיב (ישעיה נב, טו): **כי כה אמר רם ונשא שכנ עד וקדוש שמו מרום**

וקדוש אשכון ואת דבא ושפל רוח.

ענוה מביאה לידי יראת הטא, דכתיב (משלי כב, ד): **עקב ענוה יראת ה'.**

יראת הטא מביאה לידי חסידות, דכתיב (תהלים קג, יז): **וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו.**

חסידות מביאה לידי רוח הקודש, דכתיב (תהלים פט, כ): **אז דברת בחוזן לחסידך.**

רוח הקודש מביאה לידי תחיית המתים, דכתיב (יחזקאל לו, יד): **ונתתי רוחי בכם וחייתם.**

תנחית המתים מביאה לידי אליהו זכור לטוב, דכתיב (מלאכי ג, כג): הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא.

תנא בשם רבי מאיר: כל מי שקבוע בארץ ישראל, ומדבר בלשון הקודש, ואוכל פירותיו במהרה, וקורא קריאת שמע בבוקר ובערב – יהא מבושר שגון עולם הבא הוא.

הדרן עלך פירק בשלשה פירקים

פירק רביעי

הלכה א'

מתני' התרומה מה היו עושין בה?

לוקחין בה תמידין ומוספין, ונספיהם. העומר, ושתי לחם, ולחם הפנים, וכל

[דף ט"ז ע"א]

קרבתות הציבור.

שומרי ספיהון בשביעית – נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

רבי יוסי אומר: אף הרוצה – מתנדב שומר הנם.

אמרו לו: אף אתה אומר שאין באין אלא

משל ציבור.

גמרא מה ראה זמן עצי בתינים והעם להימנות? אלא בשעה שעלו ישראל מן הגולה ולא מצאו עצים בלשכה, ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן, ומכרום לצבור, וקרכו מהן קרבתות ציבור, והתנו עמהן נביאים שביניהן שאפילו לשכה מליאה עצים – ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן – שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלחן תהילה.

אמר רבי אחא: דרבי יוסה היא! דרבי יוסה אומר: אף הרוצה – מתנדב שומר הנם.

רבי יוסי בשם רבי אילא: דברי הכל היא.

מה פליגי? בגופו של קרבן. אבל במכשירי קרבן – כל עמא מודיי: שהוא משתנה קרבן ויחיד לקרבן ציבור.

תני: אשה שעשתה בתונת לבנה – כשירה, ובלבד שתמסרנה לציבור.

אמר רבי אחא: דרבי יוסי היא. דרבי יוסי אומר: אף הרוצה – מתנדב שומר הנם.

רבי יוסי בשם רבי אילא: דברי הכל היא.

מה פליגינן? בגופו של קרבן, אבל במכשירי קרבן – כל עפא מודיי: שהוא משתנה קרבן יחיד לקרבן ציבור.

מתניתא פליגא על רב אחא², אותן תימים נזהגין בשעת קרבן ושלא בשעת קרבן. רבי יוסי אומר: אינן נזהגין אלא בשעת קרבן בלבד.

ועוד מן הדא, דתנאי: אמר רבי אליעזר בי רבי צדוק: אנו היינו מבני סנאה בן בגומיון, וכל תשעה באב להיות בשבת, ודהינו אותו למוצאי שבת, והיינו מתעניין ולא משלימין.

*

העומר ושתי לחם ולחם הפנים וכל קרבנות הציבור. מתניתא דרבי ישמעאל! דרבי ישמעאל אומר: אין העומר בא מן הסוריא.

[דף ט"ז ע"ב]

תמן תנינן: כל קרבנות היחיד והציבור – באין מן הארץ ומן הוצה לארץ, מן החדש ומן הישן, הויז מן העומר ושתי לחם – שאין באין אלא מן החדש ומן הארץ.

רב הונה בשם רבי ירמיה: דרבי ישמעאל היא! דרבי ישמעאל אומר: אין העומר בא מן הסוריא. תמן תנינן: גשור קדושות הן, ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות. ומה היא קדושתה? שמביאין ממנה העומר והביכורים ושתי לחם, מה שאין מביאין בן מכל הארצות.

רבי תייא בשם רבי ירמיה: דרבי ישמעאל היא! דרבי ישמעאל אומר: אין העומר בא מן הסוריא. תמן תנינן: רבי ישמעאל אומר: מה דריש – רשות, אף קציר – רשות, יצא קציר העומר – שהוא מצוה. רבי ישמעאל בדיעתיה דרבי ישמעאל דאמר: אין העומר בא מן הסוריא, בדיעתיה דאמר: יצא קציר העומר שהוא מצוה.

מאן תנא: שומרי ספיהין בשביעית – נטלין שְכָרָן מתרומת הלשכה? רבי ישמעאל היא! אמר רבי יוסה: דברי הכל היא, לא מצאו בסוריא – מביאין אותן מספיהין שבארץ ישראל. התיז עומר, מהו שיוזע בתחילה? רב תייא פר אדא בעי קומי רבי מנא: לא נמצא בקומיז על השיריים שאינן נאכלין? אמר ליה: נעשה בחמשה דברים שהן באין בטומאה ואין נאכלין בטומאה.

*

ביצד היא עושקה? נטיל מעות מן השולחני ונתן לקוצרין ולשומרין עד שלא יקרב העומר, ומביא מעות מתרומת הלשכה ומחללין עליו.

ומבות בן? רבי אחא בשם רבי בא: כל מה שיתן – הן הן דמיו משעיה הראשונה.

² כן הוא גירסת הגר"א. ובגרמא שלפנינו הגירסא: פליגא על רבי יוסי.

תנא: אף בפתחי אבנים כן. כיצד הוא עושה? נוטל מעות משולחני ונותן להוצבין ולסתתין עד שלא תינתן על גבי הדימום. ומשנייתן על הדימום – מביא מעות מתרומת הלשכה ומחללין עליה. ומטבת כזו? בי רבי בון בשם שמואל: כל מה שיתן – הן הן דמיה משעיה הראשונה.

[דף ט"ז ע"א]

הלכה ב'

מתני' פרה, ושעיר המשתלח, ולשון של זהורית – באין מתרומת הלשכה.

כבש פרה, וכבש שעיר המשתלח, ולשון שביין קרניו, ואמת הפנים, וחומת העיר ומגדלותיה, וכל צרכי העיר – באין משערי הלשכה.

אבא שאול אומר: כבש פרה – פהנים גדולים עושין משל עצמן.

מותר שגרי לשכה – מה היו עושין בה? לוקחין בהן יינות, שמנים וסלתות, והשכר – להקדש; דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבה אומר: אין משתכרין בשל הקדש, אף לא משל עניים.

מותר התרומה – מה היו עושין בה? רקיעי זהב צפוי לבית קודש הקדשים.

רבי ישמעאל אומר: מותר הפירות – קיץ המזבחה. מותר תרומה – לכלי שרת.

רבי עקיבה אומר: מותר תרומה – לקיץ המזבחה. מותר נסכים – לכלי שרת.

רבי חנינה סגן הכהנים אומר: מותר נסכים – קיץ המזבחה. מותר התרומה – לכלי שרת. זה וזה לא היו מודים בפירות.

גמרא כבש פרה כו'. רבי ישמעאל בר נחמן בשם רבי יונתן: ג' לשונות הן, של שעיר – בסלע. של מצורע – בשקל. של פרה – בשתי סלעים.

רבי חוניה דברת חוניו, רבי בא בר זבדא בשם רבי שמעון בן חלפתא: של פרה – בשתי סלעים ומחצה.

ואית דמפקין לישנא: בעשרה זוז.

רבי יהודא בשם רבי שמואל: תלמידי חכמים המלמדין את הפהנים הלכות שהיטה, הלכות קבלה, הלכות זריקה – נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

רבי יצחק בר רדיפה בשם רבי אימי: מבקרי מומי קדשים – נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

רבי אהא רבי תנחום בר חייה בשם רבי שמלאי: מגיהי ספר העזרה – נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

גידל בר בנימין בשם רבי אסי: שני דייני גזילות – נוטלין שכרן מתרומת הלשכה.

שמואל אומר: נשים

מַסַּכַת גִּיטִין פֶּרֶק שִׁישִׁי

א. רבי אלעזר אומר: אפלו קרוב לה מיל ובא כלב ונטלו - אינה מגרשת. ואם לאו - מגרשת. היה הוא מבפנים והיא מבחוץ, זרקו לה, כיון שיצאה מאסקופה ולחוץ - הרי זו מגרשת. היה הוא מבחוץ והיא מבפנים וזרקו לה, כיון שנכנס מאסקופה ולפנים - הרי זו מגרשת.

ב. אמר לה: 'כנסי שטר חוב זה', או שמצאתו מאחוריה, קוראה והרי הוא גטה, ואחר כך אמר לה: 'הא גטך'. רבי אומר: גט. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אינו גט, עד שיאמר לה בשעת מתנה - 'הא גטך'. נתנו בידה והיא ישנה, ננערה קוראה, ואחר כך אמר לה: 'הא גטך'. רבי אומר: גט. רבי שמעון בן אלעזר אומר: אינו גט, עד שיאמר לה בשעת מתנה: 'הא גטך'.

ג. היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה, כיון שהגיע לאויר הגג - הרי זו מגרשת. הוא מלמעלה והיא מלמטה, וזרקו לה, כיון שיצא מרשות הגג, נמחק או נשרף - הרי זו מגרשת.

ד. הרי זה גטך, ונטלתו מידו, והטילתו לים או לנהר, חזר ואמר לה: 'שטר פסול הוא!' 'גיר חלק הוא!' לא כל הימנו לאסרה.

ה. בית הלל אומרים: אין אדם פוטר את אשתו בגט ישן, שלא יהא גטה גדול מבנה.

ו. כתב לשם הפרכין, לשם הורכינוס, או שהיה שם שני מלכים עומדים, וכתב לשם אחד מהם - כשר, לשם אבי אביו - כשר. לשם אבי משפחה - פסול. אם היו נקראין על שמו - כשר. גר ששנה שמו כשם העובד כוכבים - כשר. וכן אתה אומר בגיורת. גטין הבאין ממדינת הים, אף על פי ששמותיהן כשמות הכותים - כשר, מפני שישאל שבמדינת הים - שמותיהן כשמות הכותים.

ז. היה לו שתי נשים, אחת בגליל ואחת ביהודה, ולו שני שמות, אחד ביהודה ואחד

בגליל, גרש אשתו שביהודה בשם שבגליל, ואשתו שבגליל בשם שביהודה - פסול. ואם אמר: אני פלוני שביהודה עם השם שיש לי בגליל. ונשוי אני אשה מגליל, או שהיה במקום אחר. נכתב למקום לשם אחד מהם - כשר. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אפלו כתב שם דיהודה בגליל ושם דגליל ביהודה - כשר.

ח. כל עריות שאמרו צרותיהן מתרות, הלכו צרות אלו ונשאו ונמצאו אלו אילונית - תצא מזה ומזה, ושלוש עשרה דברים בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. וחכמים אומרים: אין ממזרים ביבמה. הכונס את יבמתו, והלכה צרתה ונשאת לאחר, ונמצאת זו אילונית, תצא היא מזה ומזה, ושלושה עשר דברים בה; דברי רבי מאיר שאמר משם רבי עקיבא. וחכמים אומרים: אין ממזרים ביבמה.

ט. הנותן גט לאשתו, ולא סיהדו; בית שמאי אומרים: פסלה מן הכהונה. הוליד אשתו אצל לבלר, ונטל גטה ונתנו לה, ולא אמר לה: 'הא גטך'. רבי יוסי אומר: אם עסוקין באותו ענין - מגרשת. ואם לאו - אין מגרשת. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המגרש את אשתו, ולנה עמו בפונדקי, משום שאין צריכה הימנו גט שני, על מה נחלקו? על שראויה שנבעלה.

י. גט פשוט שכתוב בו עד אחד, מקשר שכתוב בו שני עדים, עדין מתוכו - תצא היא ושלוש עשרה דבר בה; דברי רבי מאיר שאמר משום רבי עקיבא. וחכמים אומרים: אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תקון העולם.

יא. איזהו גט קרח? כל שיש בו שבעה קשרים וששה עדים, ששה קשרים וחמשה עדים, חמשה קשרים וארבעה עדים, ארבעה קשרים ושלושה עדים, שלושה קשרים ושני עדים, פחות מכאן - אין

משלימין עליו אלא קרובין הראוין להעיד במקום אחר.

לה, גרושה חמורה אינו דין שתאסר מן המתר לה? הא למדנו שאין זו כריתות.

מסכת גיטין פרק שביעי

א. המגרש את אשתו ואמר לה: 'הרי את מתרת לכל אדם אלא לפלוני'; רבי אליעזר מתירה לנשא לכל אדם חוץ מאותו האיש. ומודה רבי אליעזר שאם נשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה, שמתרת לנשא לזה שנאסרה עליו. לאחר פטירתו של רבי אליעזר, נכנסו ארבעה זקנים להשיב על דבריו, אלו הן: רבי יוסי הגלילי, ורבי טרפון, ורבי אלעזר בן עזריה, ורבי עקיבא.

ה. דבר אחר, הלכה ונשאת לאחר, והיו לו בנים הימנה ומת, כשהיא חוזרת לזה שנאסרה עליו, לא נמצאו בניו של ראשון ממזרים? הא למדנו שאין זו כריתות. רבי שמעון בן אלעזר אומר: הלכה ונשאת לאחר וגרשה, ואמר לה: הרי את מתרת לכל אדם, היאך זה מתיר מה שאסר הראשון? הא למדנו שאין זו כריתות.

ב. נענה רבי טרפון ואמר: הרי שהלכה זו ונשאת לאחיו של זה שנאסרת עליו ומת בלא בנים, היאך זה מתיבמת? לא נמצא זה מתנה על מה שכתוב בתורה? וכל המתנה על מה שכתוב בתורה - תנאו בטל! הא למדנו, דאין זה כריתות. נענה רבי יוסי הגלילי ואמר: היכן מצינו האסור לזה ומת לזה? האסור - אסור לכל! והמתר - מתר לכל! הא למדנו שאין זו כריתות.

ו. גט שאין בו זמן, אבא שאול אומר: אפלו כתוב בו: 'אני היום גרשתיך' - כשר. 'כתבו ביום שקרע פלוני שטרותי' - כשר. גט שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים - כשר, משום רבי אליעזר אמרו: מביא עדים לבית דין, ואין צריך להביא את הגט, וגובה מנכסים משעבדים.

ג. רבי אלעזר בן עזריה אומר: כריתות - דבר הכורת בינו לבינה, הא למדנו, שאין זו כריתות. אמר רבי יוסי: רואה אני את דברי רבי אלעזר בן עזריה מדברי פלן. נענה רבי עקיבא ואמר: הרי שהלכה זו ונשאת לאחד מן השוק, והיה לה בנים ונתארמלה או נתגרשה, ועמדה ונשאת לזה שנאסרה עליו, לא נמצא גט בטל ובניה ממזרים? הא למדת, שאין זה כריתות. דבר אחר, הרי שהיה זה שנאסרה לו כהן ומת, המגרש אלמנה אצלו, וגרושה לכל אדם לא נמצאת? וקל וחומר מה גרושה שהיא קלה, אסורה בשביל צד גרושין שבה, אשת איש שהיא חמורה לא כל שכן? הא למדת, שאין זה כריתות. אמר לו רבי יהושע: אין משיבין את הארי לאחר מיתה.

ז. גט שיש בו מחק, או תלוי מגופו - פסול, שלא מגופו - כשר. אם החזירו מלמטה, אפלו מגופו - כשר. גט שחתמו עליו עדיו, אחר שאלת שלום - פסול, שלא חתמו אלא על שאלת שלום. החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט - כשר.

ח. כתבו בדרך זה, וחתמו עדיו בדרך שני - פסול. החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט - כשר.

ט. הרחיק את העדים מן הכתב מלא שתי שיטין - פסול. פחות מכן - כשר. כמה ירחיק את העדים מן הכתב ויהא כשר? כדי שיהו נקרין עמו; דברי רבי. רבי שמעון אומר: מלא שיטה אחת. רבי דוסתאי בן רבי ינאי אומר: מלא חתימת שני עדים.

י. גט שחתמו עליו חמשה עדים, ונמצאו שלשה הראשונים קרובין או פסולין - תתקיים עדות בשאר עדים. גט שכתבו בחמשה לשונות, וחתמו עליו חמשה עדים בחמשה לשונות - פסול. נקרע - כשר. נתקרע - פסול. נקרע בו קרע של בית דין - פסול. נמוק או שהקריב, או שנעשה ככבד

– כָּשֶׁר. נִמְחָק או שְׁנִטְשָׁטְשׁ וּבְכוּוָּא שְׁלוּ קִימָת, אִם יָכוֹל לְקָרוֹת – כָּשֶׁר, אִם לֹא – פְּסוּל.

יא. 'אֲנִי עַד, חֲתַמְתִּי עַד', אִם הָיָה כְּתָב יָדוֹ יוֹצֵא מִמְקוֹם אַחֵר – כָּשֶׁר. וְאִם לֹא – פְּסוּל. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: תִּקְנָה גְדוּלָּה הַתְּקִינּוּ שֶׁיְהוּ הַעֲדִים מְשִׁימִין אֶת שְׁמֹן בְּגִטִּין.

מסכת קדושין פרק ראשון

א. הָאִשָּׁה נִקְנִית בְּשֵׁלֶשׁ דְּרָכִים, וְקוֹנָה אֶת עֲצָמָה בְּשֵׁתֵי דְרָכִים. נִקְנִית בְּכֶסֶף בְּשֵׁטֶר וּבְכִיּוּאָה. בְּכֶסֶף כִּיצַד? נִתֵּן לָהּ כֶּסֶף או שׁוֹה כֶּסֶף, אָמַר לָהּ: 'הָרִי אֶת מִקְדָּשְׁתְּ לִי', 'הָרִי אֶת מֵאֲרֶסֶת לִי', 'הָרִי אֶת לִי לְאִינְתוֹ' – הָרִי זֶה מִקְדָּשְׁתְּ. אָבֵל נִתְּנָה הִיא לוֹ כֶּסֶף, או שׁוֹה כֶּסֶף, וְאָמְרָה לוֹ: 'הָרִינִי מֵאֲרֶסֶת לָךְ', 'הָרִינִי מִקְדָּשְׁתְּ לָךְ', 'הָרִינִי לָךְ לְאִינְתוֹ' – אֵינָה מִקְדָּשְׁתְּ. וּבְשֵׁטֶר כִּיצַד? אֵין צָרִיף לֹא מֵר בְּשֵׁטֶר שֵׁישׁ בּוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה, וְהֵלֵא הִיא מִקְדָּשְׁתְּ בְּדָבָר שֵׁישׁ בּוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה, אֵלֵא אִפְלוּ כְּתָב עַל חֶרֶס וְנִתֵּן לָהּ עַל נִיר, וְנִתֵּן לָהּ – הָרִי זֶה מִקְדָּשְׁתְּ. וּבְכִיּוּאָה, כָּל בִּיּוּאָה שֶׁהִיא לְשֵׁם קְדוּשִׁין – מִקְדָּשְׁתְּ, שְׂאִינָה לְשֵׁם קְדוּשִׁין – אֵינָה מִקְדָּשְׁתְּ.

ב. לֹא יִשָּׂא אָדָם אִשָּׁה עַד שֶׁתִּגְדֵּל בֵּת אַחֲתוֹ או עַד שֶׁיִּמְצָא אֶת הַהֶגוֹן לוֹ שְׁנֹאֲמֵר (וַיִּקְרָא יֵט, כט): "וּמְלָאָה הָאֶרֶץ זִמָּה" – זִמָּה הִיא". רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: זֶה פְּנוּי שְׂבָא עַל הַפְּנוּיָה שְׁלֹא לְשֵׁם אִישׁוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִנִּין שְׁעוּשׁ לִפְנֵי הַמְּקוֹם כְּאִלוֹ בָּא עַל אִשָּׁה וְאָמַר? נֹאֲמֵר כָּאֵן "זִמָּה", וְנֹאֲמֵר לְהֵלֵן זִמָּה, שְׁנֹאֲמֵר (וַיִּקְרָא כ, יד): "וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אִשָּׁה וְאֶת אִמָּה זִמָּה הוּא" וְגו'. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מִתּוֹךְ שְׂבָא עַל נָשִׁים הִרְבָּה, וְאֵין יְדוּעַ עַל אִיזָה מִהֵן בָּא, וְכֵן הִיא, שְׂבָאוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים הִרְבָּה, וְאֵינָה יוֹדְעָה הִרְבָּה, וְאֵין יְדוּעַ מֵאִיזוֹ מִהֵן קְבֵלָה, נִמְצָא זֶה נוֹשֵׂא אֶת בֵּתוֹ וְזֶה נוֹשֵׂא אֶת אַחֲתוֹ, נִמְצָא כָּל הָעוֹלָם מִתְּמֵלֵא מִמְּזוּרִין. יֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב: לֹא יִשָּׂא אָדָם אִשָּׁה

בְּמִדְיָנָה זֶה וַיִּלָּךְ וַיִּשָּׂא בְּמִדְיָנָה אַחֲרָת, שְׁמָא יִזְדַּוְּגוּ זֶה לְזֶה, וְנִמְצָא אֶח נוֹשֵׂא אַחֲתוֹ, לְכָךְ נֹאֲמֵר: "וּמְלָאָה הָאֶרֶץ זִמָּה". רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בֶּתְרִיא אוֹמֵר: הָרִי הוּא אוֹמֵר (וַיִּקְרָא יט, כט): "וְלֹא תִזְנֶה הָאֶרֶץ", מִזְנִין הֵן הַפְּרוּת זֶה מִזֶּה, שֶׁהוּא לֹא כִהֵן וְלֹא לֹוִי, וְלֹא יִשְׂרָאֵל, הַכְּרִיעוּ חֻכְמִים לְסִיעַ; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בֶּתְרִיא, שְׁנֹאֲמֵר (יְרֵמְיָה ג, ב-ג): "שְׂאֵי עֵינֶיךָ עַל שְׂפִים וְרָאִי אֵיפָה לֹא שְׁגַלְתָּ; וַיִּמְנָעוּ רַבְּכִים" וְגו'.

ג. אֵיזוֹהוּ גִרְעוֹן כֶּסֶף? רְצָה לְפָדוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַשָּׁנִים הָאֵלוֹ – מִחֻשָּׁב אֶת הַמְּעוֹת וְאֶת הַשָּׁנִים, וְנִתֵּן לְרַבּוֹ, מִפְּנֵי שֵׁיֶד הַעֶבֶד עַל הַעֲלִיוּנָה. אֵיזוֹ הִיא חֻזְקַת קְרָקְעוֹת? נַעַל וְגִדָּר וּפְרִץ כָּל שֶׁהוּא – הָרִי זֶה חֻזְקָה. אֵיזוֹ הִיא חֻזְקַת עֲבָדִים? נַעַל לוֹ סִנְדֵּלוֹ, הִתִּיר לוֹ סִנְדֵּלוֹ, וְהוֹלִיךְ כְּלָיו אַחֲרָיו לְבֵית הַמְּרוֹחֵץ, הַפְּשִׁטוֹ, הַרְחִיצוֹ, סָכוּ, גִּרְדוּ, הַלְבִּישׁוּ הַנְּעִילוֹ, הַגְּבִיחוּ – קָנָאוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵין לָךְ חֻזְקָה גְדוּלָּה מִזֶּה.

ד. וְקוֹנָה אֶת עֲצָמוֹ בְּרֵאשֵׁי אַבְרִים, וְקוֹנָה אֶת עֲצָמוֹ בְּכֶסֶף עַל יְדֵי אַחֲרִים, וּבְשֵׁטֶר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּנֹתֵן מִשְׁמָאלוֹ לִימִינוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בְּכֶסֶף עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, בְּשֵׁטֶר עַל יְדֵי אַחֲרִים, וּבְלִבְדָּ שֶׁיְהִי הַכֶּסֶף שֶׁל אַחֲרִים, וְאוֹמֵר לוֹ: 'עַל מְנַת שְׂאִין לָךְ רְשׁוֹת אֵלֵא לְפָדוֹת בּוֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר: אִף בְּשֵׁטֶר עַל יְדֵי אַחֲרִים, אָבֵל לֹא עַל יְדֵי עֲצָמוֹ.

ה. סְפִינָה נִקְנִית בְּמִשְׁכָּה. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: סְפִינָה וְאוֹתִיּוֹת נִקְנוֹת בְּמִשְׁכָּה וּבְשֵׁטֶר. כְּתָב לֹא מִשְׁךְ, מִשְׁךְ לֹא כְּתָב – לֹא קָנָה עַד שְׁיִכְתָּב וַיִּמְשֹׁךְ. אֵיזוֹ הִיא מִשְׁכָּה? בֵּין שְׁמִשְׁךְ בֵּין שְׁהִנְיָה, בֵּין שְׁקָרָא לָהּ וּבֵאת אַחֲרָיו – הָרִי זֶה מִשְׁכָּה. אֵיזוֹ הִיא מְסִירָה? כָּל שֶׁמָּסַר לוֹ פְּרוּמְבָּא וּמוֹסְרָה – הָרִי זֶה מְסִירָה. אֵימְתִי אָמְרוּ מְטַלְטְלִין נִקְנִין בְּמִשְׁכָּה, בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים אוּ בְּחֻצֵר שְׂאִינָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם בְּרִשׁוֹת הַלּוֹקַח, כִּיּוֹן שְׁקֵבֵל עָלָיו קָנָה. בְּרִשׁוֹת הַמוֹכֵר, עַד שְׁיִגְבִּיחָה או עַד

שיוציא מרשות הבעלים, ברשות זה, המפקדים אצלו עד שיקבל עליו או עד שישכיר לו את מקומו.

ו. החליף עמו קרקעות בקרקעות, מטלטלין במטלטלין, קרקעות במטלטלין, מטלטלין בקרקעות, פיון שזכה זה - נתחייב זה בחליפיו.

ז. רשות הגבוה בכסף כיצד? גזבר שנתן מעות הקדש במטלטלין - קנה הקדש בכל מקום שהוא. ובהדיוט לא קנה עד שעה שימשך. אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט, כיצד? האומר: 'שור זה עושה ובית זה הקדש', אפלו מכאן ועד סוף העולם - קנה. ובהדיוט - לא קנה עד שיחזיק וימשך.

ח. איזו היא מצות עשה שהזמן גרמא? כגון סכה ולולב ותפלין. איזו היא מצות עשה שלא הזמן גרמא? כגון אבדה ושלוח הקן ומעקה וציצית. רבי שמעון פוטר את הנשים מן הציצית, מפני שהוא מצות עשה שהזמן גרמא. איזו היא מצות הבן על האב? מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מוציא ומכניס ומרחיץ את פניו ידיו ורגליו, אהד האיש ואהד האשה, אלא שהאיש ספק בידו לעשות, ואשה אין ספק בידה לעשות, מפני שיש רשות אחרים עליה. איזו היא מצות אב על הבן? למולו, ולפדותו, וללמדו תורה, וללמדו אמנות, ולהשיאו אשה. ויש אומרים: אף להשיטו בנהר. רבי יהודה אומר: כל שאין מלמד את בנו אמנות כאלו מלמדו לסטות.

ט. רבן גמליאל אומר: כל שיש בידו אמנות למה הוא דומה? לכרם שמקף גדר, ולחרין שהוא מקף סיג, וכל שאין בידו אמנות למה הוא דומה? לכרם שאין מקף גדר, ולחרין שאין מקף סיג. רבי יוסי אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אמנות, למה הוא דומה? לאשה שיש לה בעל, בין שהיא מתקשטת ובין שאינה מתקשטת, אין הכל מסתכלין בה. ואם אין מתקשטת אינה יראתה. וכל שאין בידו אמנות, למה הוא

דומה? לאשה שאין לה בעל, בין מתקשטת בין שאינה מתקשטת - הכל מסתכלין בה. ואם אין מתקשטת לתוכה היא לא תהא לה מורא. רבי יוסי ברבי אליעזר אומר משום רבן גמליאל: כל שבידו אמנות, למה הוא דומה? לכרם גדור שאין בהמה וחייה נכנסין לתוכה, ואין עוברין ושבין נכנסין לתוכה, ואין רואין את מה שבתוכו, וכל שאין בידו אמנות, למה הוא דומה? לכרם פרוץ שבהמה וחייה נכנסין לתוכה, ועוברים ושבים נכנסין לתוכה ורואין מה שבתוכו.

י. רבי אליעזר בן רבי שמעון אומר: כל מצוה שנתחייבו בה ישראל קדם כניסתן לארץ, נוהגת בארץ ובחוץ לארץ, ושלא נתחייבו בה אלא משבאו לארץ - אין נוהגת אלא בארץ, חוץ מהשמטת מלוא וגאלת ממכר, ושלוח עבד עברי, שאף על פי שלא נתחייבו בהן אלא משבאו לארץ - נוהגת בארץ ובחוץ לארץ.

יא. העושה מצוה אחת, מטיבין לו ומאריכין לו את ימיו, ונוחל את הארץ. וכל העובר עברה אחת, מריעין לו ומקצרין את ימיו, ואינו נוחל את הארץ, על זה נאמר (קהלת ט, יח): "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה", בחטא יחיד שחטא זה אבד ממנו טובות הרבה. לעולם יהא אדם רואה את עצמו כאלו חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת - אשריו שהכריע את עצמו לכף זכות, עבר עברה אחת - אוי לו שהכריע עצמו לכף חובה, על זה נאמר: "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה", בשביל חטא יחיד שעשה זה - אבד ממנו טובות הרבה. רבי שמעון ברבי אליעזר אומר משום רבי מאיר: לפי שהיחיד נדון אחר רבו, והעולם נדון אחר רבו, לעולם יהא אדם רואה את עצמו חציו זכאי וחציו חייב, ואת העולם חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת, אשריו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף זכות, עבר עברה אחת, אוי לו שהכריע את עצמו ואת העולם לכף חובה, ועל זאת נאמר: "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה",

בְּחֵטָא יְחִידִי שְׁחָטָא זֶה אֲבָד מִמֶּנּוּ וּמִן הָעוֹלָם טוֹבוֹת הִרְבָּה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: הָיָה אָדָם צָדִיק כָּל יְמָיו, וּבְאַחֲרוֹנָה מָרַד – אֲבָד אֶת הַכֹּל, שְׁנֵאמַר (יְחִזְקֵאל לֵג, יב): "צָדִיקֵת הַצְּדִיק לֹא תִצְלַלְנָהּ בַּיּוֹם פְּשָׁעוֹ". הָיָה אָדָם רָשָׁע כָּל יְמָיו וְעָשָׂה תְּשׁוּבָה בְּאַחֲרוֹנָה – הַמָּקוֹם מְקַבְּלוֹ, וְאֵין מְזַפְּרִין לוֹ שׁוֹב רָשָׁע, שְׁנֵאמַר (שם): "וְרָשָׁעֵת הָרָשָׁע לֹא יִכְשַׁל בָּהּ בַּיּוֹם שׁוֹבֵה מִרְשָׁעוֹ" וְגו'. כָּל הַעוֹסֵק בִּשְׁלֻשָּׁתָן, בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְדִרְךְ אַרְץ, עַל זֶה נֵאמַר (קְהֵלֵת ד, יב): "וְהַחֹטֵט הַמְשַׁלֵּשׁ לֹא בְּמִהְרָה יִנְתַּק".

מסכת קדושין פרק שני

א. כֶּשֶׁם שְׂאִין הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ לְכַנּוֹ בּוֹ וּבְשִׁלּוּחוֹ – כִּךְ אֵין הָאִשָּׁה מְקַדֵּשֶׁת אֶת בְּתֻלָּתָהּ וּבְשִׁלּוּחָהּ.

ב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: 'הָרִי אֶת מְקַדְשֶׁת לִי עַל מְנַת שְׂאִי יוֹסֵף', וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן. 'עַל מְנַת שְׂאִי בֶסֶם', וְנִמְצָא בֶסֶם וּבוֹרְסִי. עַל מְנַת שְׂאִי בֶן עִיר וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. 'שְׂאִי אֶלָּא יוֹסֵף', וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן; 'שְׂאִי אֶלָּא בֶסֶם', וְנִמְצָא בֶסֶם וּבוֹרְסִי; 'שְׂאִי אֶלָּא בֶן עִיר', וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ג. הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּזוֹ וּבְזוֹ, הֵיְתָה אֲכַלְתָּ וְרֵאשׁוּנָה, אִם נִשְׁתַּיֵּר בִּידוֹ שְׁנֵה פְרוּטָה – מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. 'הַתְּקַדְּשִׁי בְּכּוֹס זֶה וּבְכֵמָה שְׁבַתְכוּ', אִם יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵה פְרוּטָה – מְקַדֵּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. וְלֹא זְכָתָהּ אֶלָּא בּוֹ כְּמָה שְׁבַתְכוּ בְּלַבָּד.

ד. 'עַל מְנַת שְׂאִי עֲנִי וְהָיָה עֲנִי וְהַעֲשִׂיר'. 'עַל מְנַת שְׂאִי עֲשִׂיר', וְהָיָה עֲשִׂיר וְהַעֲנִי, 'עַל מְנַת שְׂאִי בֶסֶם', וְהָיָה בֶסֶם וְנַעֲשֶׂה בּוֹרְסִי. 'עַל מְנַת שְׂאִי בּוֹרְסִי', וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנַעֲשֶׂה בֶסֶם. 'עַל מְנַת שְׂאִי בֶן עִיר', וְהָיָה בֶן עִיר וְנַעֲשֶׂה בֶן כְּרֶךְ. 'עַל מְנַת שְׂאִי בֶן כְּרֶךְ', וְהָיָה בֶן כְּרֶךְ וְנַעֲשֶׂה בֶן עִיר. 'עַל מְנַת שִׁישׁ לִי בְנִים', וְהָיָה לוֹ בְנִים וּמְתוֹ. 'עַל מְנַת שְׂאִין

לִי בְנִים' וְלֹא הָיָה לוֹ בְנִים, וְאַחַר כִּךְ נוֹלְדוּ לוֹ – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת.

ה. 'שְׂאִי אֶלָּא עֲנִי', וְהָיָה עֲשִׂיר וְהַעֲנִי. 'שְׂאִי אֶלָּא עֲשִׂיר', וְהָיָה עֲנִי וְהַעֲשִׂיר, 'שְׂאִי אֶלָּא בֶסֶם', וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנַעֲשֶׂה בֶסֶם. 'שְׂאִי אֶלָּא בּוֹרְסִי', וְהָיָה בֶסֶם וְנַעֲשֶׂה בּוֹרְסִי. 'שְׂאִי אֶלָּא בֶן עִיר', וְהָיָה בֶן כְּרֶךְ וְנַעֲשֶׂה בֶן עִיר. 'שְׂאִי אֶלָּא בֶן כְּרֶךְ', וְהָיָה בֶן עִיר וְנַעֲשֶׂה בֶן כְּרֶךְ. 'שְׂאִין לִי בְנִים', וְהָיָה לוֹ בְנִים וְאַחַר כִּךְ מְתוֹ. 'שִׁישׁ לִי בְנִים', וְלֹא הָיוּ לוֹ בְנִים וְאַחַר כִּךְ נוֹלְדוּ – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. זֶה הַכֹּל: כָּל שְׁמֵתִקִּים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף עַל פִּי שְׁבַטֵל לְאַחַר מִכֵּן – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת, וְכָל שְׂאִין מְתִקִּים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף עַל פִּי שְׁמֵתִקִּים לְאַחַר מִכֵּן – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ו. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּסֹלֶע זו', וּמִשְׁנַטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אָמְרָה: 'סְבוּר הֵייתִי שְׂאֵתָה כְּהֵן, וְאֵין אֶתָּה אֶלָּא לוֹי'. 'שְׂאֵתָה עֲשִׂיר וְאֵין אֶתָּה אֶלָּא עֲנִי' – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. זֶה הַכֹּל: כִּיּוֹן שְׁנַפְלוּ קְדוּשִׁין לְתוֹךְ יָדָהּ, בֵּין שְׁהִטְעָה הוּא אוֹתָהּ, בֵּין שְׁהִטְעָתָהּ הִיא – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אִם הִטְעָה לְשִׁבְחַת מִמּוֹן – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת. כִּיצַד? 'בְּדִינָה זֶה שֶׁל כֶּסֶף' וְנִמְצָא שֶׁל זָהָב, רוּצָה הִיא בְּשֶׁל זָהָב יוֹתֵר מִשֶׁל כֶּסֶף. 'עֲנִי וְנִמְצָא עֲשִׂיר', רוּצָה הִיא בְּעֲשִׂירוֹתָהּ יוֹתֵר מִבְּעֲנִי. מוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂאִם הִטְעָה לְשִׁבְחַת יוֹחֲסִין – שְׂאֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ז. 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּסֹלֶע זו', 'בְּפָרָה זו', 'בְּטִלִּית זו', כִּיּוֹן שְׁלֻקְחָהּ אֶת הַסֹּלֶע, וּמִשְׁכָּה אֶת הַפָּרָה, וְהַחֲזִיקָהּ אֶת הַטִּלִּית – הָרִי זֶה מְקַדֵּשֶׁת.

ח. 'כִּנְסִי לִי סֹלֶע זֶה שְׂאִי חֵיב לָךְ', חֲזוֹר וְאָמַר: 'הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּזוֹ', וּבְשַׁעַת מִתְּנָהּ אָמַר: 'הָרִי אֶת מְקַדְשֶׁת, רְצָתָה – מְקַדֵּשֶׁת. לֹא רְצָתָה – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת. 'הֵילֵךְ סֹלֶע זֶה שְׂאִי חֵיב לָךְ' בְּשַׁעַת מִתְּנָהּ אָמַר: 'הָרִי אֶת מְקַדְשֶׁת לִי, רוּצָה – מְקַדֵּשֶׁת, רוּצָה – אֵין מְקַדֵּשֶׁת, אִם מִשְׁנַטְלָתוֹ מִיָּדוֹ, אִף עַל פִּי שְׁשִׁינֵיהֶם רוּצִין – אֵינָהּ מְקַדֵּשֶׁת.

ב. בידה שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ב. האומר לאשה: 'הרי את מקדשת לי על מנת שאדבר עליך לשלטון ואעשה עמך כפועל', ונתן לה שוה פרוטה - הרי זו מקדשת מיד, עד שיאמר: 'לא דברתי ולא עשיתי'; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אם נתקם התנאי - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין תנאי בכתובים שאינו כפול.

ג. 'על מנת שאדבר עליך לשלטון', אם דבר עמה כדרך המדברים - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'במה שאדבר עליך לשלטון', אם דבר עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ד. 'על מנת שאעשה עמך כפועל', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. 'בפעלה שאעשה עמך', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שאעשה עמך בפעלה למחר', עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ה. 'על מנת שיש לי מאתים זוז' - הרי זו מקדשת, שמא יש לו בסוף העולם. 'על מנת שיש לי במקום פלוני', אם יש לו באותו מקום - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שיש לי ביד פלוני', אף על פי שאמר אין לו בידי - מקדשת, שמא עשו קנוניא. 'עד שיאמר: יש לו בידי'. אם אמר 'יש לו בידי' - מקדשת ואם לאו - אינה מקדשת.

ו. 'על מנת שאראך מאתים זוז', אם הראה על השלחן - אינה מקדשת, שלא אמר להראותן אלא משלו. 'על מנת שיש לי בית כור עפר' - הרי זו מקדשת, שמא יש לו בסוף העולם. 'על מנת שיש לי בית כור במקום פלוני', אם יש לו באותו מקום - מקדשת, ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שאראך בית כור עפר', אם הראה בבקעה -

ט. 'התקדשי לי בסלע שיש לי בידך' - אינה מקדשת, כיצד יעשה? יטלנו ממנה ויחזיר ויתן לה, ויאמר לה: 'הרי את מקדשת לי!'; 'התקדשי לי בסלע זו', משנטלתו מידו הטלתו לים או לנהר - אינה מקדשת. 'התקדשי לי במנה' - תנם לאבא ולאביד' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. 'התקדשי לי', ואמרה לו: 'תנוהו לפלוני' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. נתן לה קדושה, ולא אמר לה: 'הרי את מקדשת לי'; רבי יהודה אומר: אינה מקדשת. רבי יוסי אומר: מקדשת. רבי אומר: אם עסוקין באותו ענין - מקדשת. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אף על פי שאין עסוקין באותו ענין.

י. 'התקדשי לי במנה זה', ונמצא מנה חסר דינר - אינה מקדשת. היתה בו דינר רע - יחליף. היתה מונה ומשליך לתוך ידה ראשון ראשון - יכולה היא שתחזור בו עד שעה שיגמר.

יא. זה אומר במנה וזה אומר במאתים, והלך זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך תבעו זה את זה וקדשו, אם האיש תבע את האשה - יעשו דברי האשה, ואם האשה תבעה את האיש - יעשו דברי האיש. וכן המוכר חפץ לחברו והיה מונה לתוך ידו - יכול לחזור בו עד שעה שיגמר. זה אומר במנה וזה אומר במאתים, והלך זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך תבעו זה את זה, אם הלוקח תבע את המוכר - יעשו דברי מוכר. ואם המוכר תבע את הלוקח - יעשו דברי הלוקח.

מסכת קדושין פרק שלישי

א. האומר לאשה: הרי את מקדשת לי בפקדון שיש לי בידך, הלכה ומצאתו שנגנב או שאבד, אם נשתיר בידה שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. ובמלוה, אף על פי שנשתיר בידה שוה פרוטה - אינה מקדשת. רבי שמעון ברבי אליעזר אומר: מלוה כפקדון, אם נשתיר

‘על מנת שאני תלמיד חכם, אין אומרים כשמעוּן בן עזאי, ולא כשמעוּן בן זומא, אלא כל שבני עירו קורין בן. בדינר זה של כסף, ונמצא של זהב – אינה מקדשת. כיצד יעשה? יטלנו הימנה, ויחזר ויתנו לה, ויאמר: ‘הרי את מקדשת לי.’

מסכת קדושין פָּרָק רביעי

א. הנותן רשות לשלשה לקדש לו אשה. רבי נתן אומר, בית שמאי אומרים: יכולין שנים להעשות עדים, ואחד שליח. בית הלל אומרים: שלשתן שלוחין, ואין יכולין להעיד.

ב. האומר לשלוחו: ‘צא וקדש לי אשה פלונית ממקום פלוני, הלה וקדש במקום אחר – אינה מקדשת. ‘הרי היא במקום פלוני, והלה וקדשה במקום אחר – הרי זו מקדשת. רבי אליעזר אומר: בכלן – הרי זו מקדשת, עד שיאמר: ‘אי אפשי שתקדשנה לי אלא במקום פלוני.’

ג. האומר לחברו: ‘צא וקדש לי אשה פלונית, הלה וקדשה לעצמו – מקדשת לשני. ‘מעכשיו ולאחר שלשים יום, ובא אחר וקדשה בתוך שלשים יום – מקדשת לשני. כיצד יעשה? אחד נותן גט ואחד כונס. אם היו שני אחים – נפסלה מזה ומזה.

ד. המקדש בטעות ובכחות משוה פרוטה, וכן קטן שקדש, אף על פי ששלח סבלונות לאחר מכאן – אינה מקדשת, שמחמת קדושין הראשונים שלח. ואם בעל – קנה. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: אף על פי שבעל – לא קנה, שלא היתה בעילה אלא מחמת קדושין הראשונים.

ה. המקדש בגזלה ובפקדון, או שחטף ממנה סלע וקדשה בו – הרי זו מקדשת. אומר לה: התקדשי לי בסלע שיש בידך – אינה מקדשת. כיצד יעשה? יטלנו מדה, ויחזר ויתן לה, ויאמר: ‘הרי את מקדשת לי.’

אינה מקדשת, שלא אמר להראות אלא משלו.

ז. ‘על מנת שירצה פלוני, אף על פי שאמר ‘איני רוצה’ – מקדשת, שמא ירצה לאחר שעה. ‘עד שיאמר רוצה אני, אם אמר ‘רוצה אני’ – מקדשת. ואם לאו – אינה מקדשת. על מנת שירצה אבא, אף על פי שלא רצה האב – הרי זו מקדשת, שמא יתרצה האב לאחר שעה. מת האב – מקדשת, שמא נתרצה האב שעה אחת לפני מיתתו. מת הבן, זה היה מעשה ובאו ולמדו את האב שיאמר ‘איני רוצה.’

ח. כל תנאי שיש בו מעשה בתחלתו – תנאו בטל. כיצד? ‘הריני חולצך על מנת שירצה אבא, אף על פי שלא רצה האב – הרי זו מקדשת. ‘הריני בועלך על מנת שירצה אבא, אף על פי שלא רצה האב – מקדשת. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: רצה האב – מקדשת. לא רצה – אינה מקדשת, שלא היתה בעילה אלא מחמת תנאי הראשון. כָּלֵל אמר רבי שמעון בן אלעזר: כל תנאי שאפשר לעשות בה ובשלוחה, והתנה עמה – תנאו קיים, וכל תנאי שאי אפשר לעשות אלא בגופה, והתנה עמה – תנאו בטל. כיצד? ‘הריני מגרשך על מנת שירצה אבא, רצה האב – מגרשת, ואם לאו – אינה מגרשת. ‘הריני מקדשך על מנת שירצה אבא, רצה האב – מקדשת. לא רצה האב – אינה מקדשת.

ט. ‘על מנת שאם מתי לא תהא זקוקה ליכס’ – הרי זו מקדשת ובטל תנאו, שהתנה על מה שכתוב בתורה, וכל המתנה על מה שכתוב בתורה – תנאו בטל. ‘על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה’ – הרי זו מקדשת, ותנאו קיים. זה הכלל: כל המתנה על מה שכתוב בתורה בדבר שהוא של ממון – תנאו קיים, בדבר שאינו של ממון – תנאו בטל.

י. ‘על מנת שאני עשיר, אין אומרים כעשיר שבועשירים, אלא כל שבני עירו קורין בן.

גדולה' - לא נתקדשה אלא גדולה. ואם אמר 'קטנה' - לא נתקדשה אלא קטנה.

י. שני אחים שקדשו שתי אחיות, זה אינו יודע לאיזו קדש, וזה אינו יודע לאיזו קדש - שניהם אסורין מן הספק. אם היו עסקין בגדולה לגדול ובקטנה לקטן, אומר אני: גדולה לא נתקדשה אלא לגדול, וקטנה לא נתקדשה אלא לקטן.

יא. 'קדשת'י, והיא אומרת: 'לא נתקדשה אלא בתי' - הוא אסור בקרובות גדולה והגדולה מתרת בקרוביו, ומתיר בקרובות קטנה, וקטנה אסורה בקרוביו. 'קדשתי את בתי', והיא אומרת: 'לא קדשתי אלא אותי' - אסור בקרובות קטנה וקטנה מתרת בקרוביו, ומתיר בקרובות גדולה והגדולה אסורה בקרוביו.

יב. כהנת ולויה וישראלית שנשאו לגר - הולד גר. לעבד משחרר - הולד עבד משחרר. כותי ועבד שבאו על בת ישראל והולידה בן - הולד ממזר. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: אין ממזר אלא מן האשה שאסורה אסור ערוה וחייבין עליה כרת.

מסכת קדושין פרק חמישי

א. גרי, וחרורי, ממזרי, ונתיני, שתוקי, ואסופי, וכל האסורין לבא בקהל - מתרים לבא זה בזה; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר ארבע קהלות הן: קהל כהנים, קהל לויים, קהל ישראל, קהל גרים. והשאר - מתרים לבא זה בזה. וחכמים אומרים: שלש קהלות הן: קהל כהנים, קהל לויים, קהל ישראל. רבי אליעזר אומר: כל האסורין בקהל - ודאן בודאן מתר, ודאן בספקן, ודאן בספקן - וספקן בספקן - אסור.

ב. אלו הן הספקות: שתוקי, ואסופי וכותי. וכן היה רבי אליעזר אומר: ממזר לא ישא את ממזרת, כותי לא ישא את כותית, וכן שתוקי ואסופי כיוצא בהן.

ו. המקדש בבשר מעשר, אפלו לאחר שחיטה - אינה מקדשת. בעצמו, בגידיו, בקרניו, בטפלי, בדמו, בחלבו, ובעורו, ובגזיתו - הרי זו מקדשת. המקדש, בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים - אינה מקדשת. בהקדש במזיד - קדש מפני שמעל. בשוגג - לא מעל; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: אם יש לו בהן טובת הנאה שיה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. אמר רבי: נראין דברי רבי יהודה בהקדש, ודברי רבי מאיר במעשר שני.

ז. המקדש ביין נסך, ובעבודת כוכבים, ובעיר הנדחת ויושביה, בעורות לבובין, באשרה ופרותיה, בבימוס ומה שעליה, במקוליס ומה שעליו, ובכל דבר שחל עליו אסור עבודת כוכבים, כלם אף על פי שמכרן, וקדש בדמיהן - אינה מקדשת. במי חטאת ובאפר חטאת - מקדשת. רבי יהודה אומר: אם יש לו בהן טובת הנאה שיה פרוטה - מקדשת, ואם לאו - אינה מקדשת.

ח. האומר לאשה: 'הרי את מקדשת לי לאחר שאתגיר', או 'לאחר שתתגיר', 'לאחר שאשתחרר', 'לאחר שתשתחרר', 'לאחר שימות בעליך', 'לאחר שתמות אחותך', או 'לאחר שיהלך לך יבמדיך', כלם, אף על פי שנתקם התנאי - אינה מקדשת.

ט. 'קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתי', בא אחד ואמר: 'אני קדשתי' - נאמן לכנסה. אם משפנסה, בא אחד ואמר: 'אני קדשתי' - לא כל הימנו לאסרה. 'קדשתי את בתי' - הקטנות בכלל ולא הגדולות בכלל. נתקדשה בתי - אין הקטנות בכלל. גרשתי את בתי - הקטנות בכלל ואין הגדולות בכלל. נתגרשה בתי - אין הקטנות בכלל. נשבית ופדיתיה, או שנבעלה לאחד מן הפסולין - לא כל הימנו לאסרה. 'קדשתי את בתי', והיה לו עשר בנות - כלן אסורות מן הספק. אם אמר

טעית! הלכה היא, משעלה סנחריב ובלבל את כל האמות, לא עמונים ולא מואבים במקומן, ולא מצרי ואדומי במקומן, אלא עמוני נושא מצרית, ומצרי נושא עמונית, ואחד מכל אלו נושא אחת מכל משפחות הארדה, ואחד מכל משפחות הארדה נושא אחת מכל אלו - הכל הולך אחר הולד.

ז. לוי וישראלית מוסיפין עליהם עוד אחת - הרי שתיים עשרה. בדיק את האם - אין צריך לבדוק את הבנים. בדיק את הבנים - אין צריך לבדוק את האם. בדיק את הגדולים - אין צריך לבדוק את הקטנים. בדיק את הקטנים - אין צריך לבדוק את הגדולים. במה דברים אמורים? באשה אחת, אבל בשתי נשים, בדיק את האם - צריך לבדוק את הבנים. בדיק את הבנים - צריך לבדוק את האם. בדיק את הגדולים - צריך לבדוק את הקטנים. בדיק את הקטנים - צריך לבדוק את הגדולים.

ח. האומר: 'בני זה, ממזר' - אין נאמן. 'בני זה, בן גרושה' או 'בן חלוצה' - על הקטן נאמן, על הגדול - אין נאמן; דברי רבי יהודה. וחכמים אומרים: אפלו שניהם אומרים על העבר שבמעיה 'ממזר' - אין נאמנים.

ט. מי שיצא הוא ואשתו למדינת הים, ובא הוא ואשתו ובניו, ואמר: 'אשה שיצתה עמי למדינת הים' - הרי היא זו, ואלו בניה - אין צריך להביא ראיה, לא על האשה ולא על הבנים. 'מתה ואלו בניה' - צריך להביא ראיה על הבנים, ואין צריך להביא ראיה על האשה. 'אלו בני אשה שנשאתי במדינת הים, הרי היא זו ואלו בניה' - צריך להביא ראיה על האשה ואין צריך להביא ראיה על הבנים, ומביא ראיה על הקטנים, במה דברים אמורים? באשה אחת, אבל בשתי נשים - מביא ראיה על האשה, ועל הבנים, ועל הגדולים, ועל הקטנים.

ג. גר ועבד משחרר - מתרין בממזרת והולד ממזר; דברי רבי יוסי. רבי יהודה אומר: גר לא ישא ממזרת, גר ועבד משחרר וחלל מתרין בכהנת. איזו היא עסה? כל שאין בה לא משום נתינות ולא משום ממזרת, ולא משום עבדי מלכים. אומר רבי מאיר: שמעתי, כל שאין בה אחד מכל אלו - כשרה לכהנה. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר, וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו: מפני מה אמרו עסה פסולה לכהנה? מפני שספק חללים שנטמעו בה, מכירין ישראל נתינין וממזרין שביניהן, ואין מפירין חללים שביניהן.

ד. בת חלל זכר - פסולה מן הכהונה לעולם. רבי יהודה אומר: בת גר כבת חלל זכר, ופסולה מן הכהונה. עסה פסולה מן הכהונה. נשאת לישראל - בתה כשרה לכהנה. גיורת וחללה - פסולה לכהונה. נשאת לישראל - בתה כשרה לכהונה. שבוייה - פסולה לכהונה. נשאת לישראל - בתה כשרה לכהונה. שפחה - פסולה לכהונה. נשאת לישראל - בתה כשרה לכהונה. נשאת לישראל - וישפחה מקוה לכל הפסולין.

ה. נתינין וממזרין טהורין לעתיד לבא; דברי רבי יוסי. רבי מאיר אומר: אין טהורין. אומר לו רבי יוסי: והלא כבר נאמר (יחזקאל לו, כה): "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם"? אומר לו רבי מאיר: (שם): "מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם". אומר רבי יוסי: מה תלמוד לומר "אטהר אתכם"? - אפלו מן הנתינות ומן הממזרות.

ו. מצרי שנשא מצרית, אדומי שנשא אדומית, ראשון ושני - אסור, ושלישי - מתר. אומר רבי יהודה: בנימין גר מצרי, היה לי חבר, מתלמידי רבי עקיבה, ואמר: אני גר מצרי, ונשאתי אני אשה גיורת מצרית, והריני הולך להשיא אשה לבני בת גיורת מצרי, כדי שיהיה בן בני כשר לבא בקהל, שנאמר (דברים כג): "דור שלישי יבא להם בקהל ה'". אומר לו רבי עקיבה: בנימין,

אמנות. והם מתפרנסין שלא בצער! והן לא נבראו אלא לשמשני! ואני לשמש את קוני. והלא דברים קל וחמר: מה אלו, שלא נבראו אלא לשמשני - הרי הן מתפרנסין שלא בצער! אני, שנבראתי לשמש את קוני - אינו דין שאתפרנס שלא בצער? אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי.

יד. רבי נהוראי אומר: מניח אני כל אמנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, שאוכלין שכרה בעולם הזה, והקורן קמת להם לעולם הבא, לפי שכל אמנות שבעולם אין עומדין לאדם אלא בנערותו, בזמן שכחו עליו, אבל אם בא לידי חלי או לידי זקנה או לידי מדת היסורין, אין עושה מלאכה, לסוף שמת ברעב. אבל תורה, משמרתו לאדם מכל רע בנערותו, ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, בזקנותו מהו אומר (תהלים צב, טו): "עוד ינוכח בשיבה וגו'". בנערותו מהו אומר (ישעיה מ, לא): "וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים וגו'". וכן אתה מוצא באברהם אבינו, שברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו, שנאמר (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל". רבי מאיר אומר: שלא היתה לו בת. רבי אומר משם רבי יהודה אומר: שהיתה לו בת. רבי אלעזר המודעי אומר: זו אצטגנינות שהיתה בלבו של אברהם אבינו, שהכל היו באין לפניו. רבי שמעון בן יוחאי אומר: זו מרגלית טובה שהיתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותה מיד מתרפא, משמת אברהם אבינו נטלה המקום ותלאה בגלגל חמה. דבר אחר: שלא מרד עשו בקמיו. דבר אחר: שעשה ישמעאל תשובה בקמיו. אחרים אומרים: בת היה לאברהם אבינו ובכלי שמה. וברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו, וכל כך למה? מפני שעשה את התורה עד שלא באת, שנאמר (בראשית כו, ה): "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרותי מצותי חקותי ותורתיי"; ותורת' לא נאמר אלא 'ותורת', מלמד שנתגלו לו טעמי תורה ודקדוקיה.

י. מתיחדת אשה אחת עם שני אנשים, אפלו שניהם כותים, אפלו שניהם עבדים, אפלו אחד כותי ואחד עבד, חזין מן הקטן, שאינה בושה לשמש כנגדו. אחותו וחמותו ושאר כל עירות שבתורה - לא יתיחד עמהן, אלא על פי שנים. אבל היא לא תתיחד אפלו עם מאה עובדי כוכבים. רבי אלעזר אומר: אף מי שיש לו אשה ובנים, ואין שרוין אצלו - לא ילמד סופרים. רבי יהודה אומר: ורק לא ירעה בהמה דקה, ולא ישנו שני רוקים בטלית אחת. וחכמים מתירין. אמרו לו: לא נחשדו ישראל על כך.

יא. היה רבי מאיר אומר: יש איש ואשה שמולדין חמש אמות, כיצד? עובד כוכבים שיש לו עבד ושפחה, ולהם שני בנים. נתגזר אחד מהם, נמצא אחד גר ואחד עובד כוכבים. נתגזר רבן וגרין לעבדים, והולידו בן - הולד עבד. נשתחרר אחד מהן והולידו בן - הולד ממזר. נשתחררה שפחה, ובא עליה אותו עבד והולידו בן - הולד משחרר. נשתחררו שניהם והולידו בן - הולד עבד משחרר. יש שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה, כיצד? מי שיש לו עבד ושפחה, והולידו בן, שחרר שפחתו ונשאה, וכתב כל נכסיו לבנה, זה הוא שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה.

יב. כל שעסקו עם הנשים - לא יתיחד עם הנשים. כגון הצורפין, והסריקון, והגרדיים, והרכלים, והגרע, והחיטים, והספרין, והכובסין, והנוקרות, והבלן, וברסקי. רבי מאיר אומר: אין לך אמנות שעוברת מן העולם, אלא אשרי מי שרואה את הוריו באמנות מעלה. אוי לו למי שרואה את הוריו באמנות פגומה. רבי מאיר אומר: לעולם ילמד את בנו אמנות נקה וקלה, ויבקש רחמים לפני מי שהנכסים שלו, שאין לך אמנות שאין בה עניות ועשירות, להודיעך, שאין עשר ועני מן האמנות.

יג. רבי שמעון בן אלעזר אומר: מימי לא ראיתי ארי סבל, צבי קיץ, שועל חנוני, זאב מוכר קדרות, ובהמה חיה ועוף שיש להם

		משכימין לסליחות	
13	ראשון Sunday	כד 24	עלות השחר _____ 5:23 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:07 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:21 שקיעה _____ 7:07 בבלי: ערובין לה • ירושלמי: שקלים ט • תוספתא: גטין ו נ"ך: משלי ז-ח • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ד
14	שני Monday	כה 25	עלות השחר _____ 5:24 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:07 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 7:05 בבלי: ערובין לו • ירושלמי: שקלים י • תוספתא: גטין ז נ"ך: משלי ט-י • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ה
15	שלישי Tuesday	כו 26	עלות השחר _____ 5:25 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:07 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 7:04 בבלי: ערובין לז • ירושלמי: שקלים יא • תוספתא: קדושין א נ"ך: משלי יא-יב • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ו
16	רביעי Wednesday	כז 27	עלות השחר _____ 5:26 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:08 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 7:02 בבלי: ערובין לח • ירושלמי: שקלים יב • תוספתא: קדושין ב נ"ך: משלי יג-יד • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ז
17	חמישי Thursday	כח 28	עלות השחר _____ 5:27 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:08 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 7:00 בבלי: ערובין לט • ירושלמי: שקלים יג • תוספתא: קדושין ג נ"ך: משלי טו-טז • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ח
18	ששי Friday	כט 29	ערב ראש השנה תשפ"א עלות השחר _____ 5:28 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:08 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 6:59 בבלי: ערובין מ • ירושלמי: שקלים יד • תוספתא: קדושין ד נ"ך: משלי יז-יח • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים ט
19	שב"ק Shabbos	א 1	1st Day Rosh Hashana עלות השחר _____ 5:29 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:09 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:22 שקיעה _____ 6:57 בבלי: ערובין מא • ירושלמי: שקלים טו • תוספתא: קדושין ה נ"ך: משלי יט-כ • רמב"ם: תפילה וברכת כהנים י

Candle Lighting 6:42 הדלקת הנרות

Candle Lighting 8:10 הדלקת הנרות

דַעַם עֲרַשְׁטֵן טַאָג רֵאשׁ הַשָּׁנָה דֶאָרְף מַעַן זַיַעַר אַכְטֹונג גַעבן צו רַעַדן ווִי
 ווִינִיגַעַר, אוֹן אַ חֲשׁוֹבַעַר מַעַנְטֵשׁ דֶאָרְף נֶאָךְ מַעַר אַכְטֹונג גַעבן אוֹיף דַעַם.
 (שְׁלוֹת הַרְיָן סִיבֵן כ"א)